

ئاڱرى

خوۋەلى

ژى دەينىت

ئىسمائىل تاھا شاھىن

ٲاگرى خوهلى ژى دهمنت

ئىسماعيل تاها شاهين

چاپخانه يازانست . دهوك

١٩٩٨

ناقى ڪٽيبيءَ : ٽاگري خواهى زى دمينت

دانـــــهر : ئيسماعيل تاها شاهين

چاپخانـــــه : زانست

چـــــاپ : چاپا يه ڪئ

ســـــال : ۱۹۹۸

هه ٽمارا دانهيان : ۵۰۰

رؤناهي يهك

«ئاگرى خوهلى ژى دمىنت» نقيسىنه كه ب ئىنه تا هنگاقتن و سار كرنا چو مروفين دهستيشانكرى نه هاتى يه نقيسين كو هنده كين ل خوه ب گومان بيننه سهر خوه... د قى نقيسىنى ده چو مروفين دهستيشانكرى نه بوويينه كيل يان ئارمانج ستيك لى بيته گرتن و تهنه نكخوهشى لى بيته ديار كرن. فلغازين قى نقيسىنى چ تهنه بن چ فره... ل بينا هنگاقتن ئارمانجه كا ژقى ماستر و بهر فره هتر هاتينه ئاقتن.

ژيكدزينا ملله تين موسلمانين برا پشكه كه ژ پيلان و ئويينه كا مهنه؛ پرت و پهرا ته كرنا ئىسلامى (تجزئة الاسلام) و دافداق كرنا و هريسى براتى يا وى سهر تيرا قى پيلان و ئويينى يه. وهك رپخوه شكرن ئىسلام د قابله كى تهنه و تارى و دووره دىن ده كو چو سهر و پروويين قهبرى و دهستيشانكرى پتفه ديار نه، دئيتته قهدهر كرن. ل سهر كومه كا چهرخ و سهرده مين ژيك قه قه تيايى دئيتته پشك كرن؛ وهك تفاقه كا بىرو باوهر و بوچونين جودا جودا و هه قنه گرين بهند و بهندانى لى دهست دايسى دئيتته بهر چا فكرن. ب ديتنا كهس و كومين ل پشت قى پيلانى هلدوه شنه ناه ئىسلامى، ئىسلاما سهر راستا قورئان و سوننه تا پتغه مبهرى ژى پشتى بوارتنا سهرده مى تپده هلدايى، نابت دهربازى چو سهر و هختين دى ببت. ب ديتنا وان ئىسلام ب خوه ژى وهك ههر بىر و بوچونه كا كهفن، كراسى چهرخ و سهرده مى كى بورى يه، ل بهژنا نه فرؤ نه هاتى يه كه ركرن هم لى بزفرنه قه و بكنه تهرازوو. ژبو مزه و بكرنا همى رپك و نيشان و بزاقين ئىسلامخواز؛ ژبو تاريكرن و پروو سار كرنا همى داخوازو ئارمانجين ل پشت، ئيشك

و کوریشکین ئاسی ل ژیک قافارتن و ژیک جودا کرنا ناف و زاراقان
 دهرهقی ئیسلامی، دئینه دان. ناف و زاراق ل بینا بی باوه رکن
 و بی هیفی کرنا خه لکی ژ ههر بانگ و گازی یه کا درووشمی ئیسلامی پیئفه
 دئینه سه رنشیفکرن؛ ژ پهژن و رامانین دورست دئینه رامالین. بهر په رین
 ئیسلامی و یین بی دینی بی ب نافیک هل دبن و گه له جا د بنه یه ک زی.
 هؤسا سه رگرتنا گازی یا ئیسلامی پشتی بوارتنا سال وزه مانان ددیتن
 و بوچونا پیلان و ئوینا پرت و په راته کرنی ده دته خه ون. ئەف ره شه پیلانه
 چ نه پهنی و چ ناشکهره، چ سار و چ گهرم ئەفرۆ دهرافه کی خورت و بو شه
 ل ئیره و ویراهه ژ بهر سه ره کان یی دژمنایی یا سؤر ب سؤرا ئیسلامی
 و موسلمانان دچت. ل سه ر زه فی و ناخا نه فیانی دهره رکت. خوه دکیشته
 هندئ ره و ریچال و دافین ژینی ل سه ر دارا ئیسلامی ریپر بکت دا
 شین نه مینت.

ب کورتی و ب کوردی ئەف نفیسینه ل گور بوچون و هزرا خودانی
 خوه ده لیفه دان و ریخوه شکر نه که ژ بو گینگاشه و دان و ستاندن ل سه ر
 ره بی تیکگه هشتن و فیانی ب ته نی شین بین، ژ دهرافی زمان و شیوازه کی
 ژ که رب و تاگیری و خه به ران شووشتی و فه شووشتی بینه ئافدان؛ دا
 درووشمی «سه ر به ستی یا دهر برینی و ریترگرتنا نه وه که ه فی یا بیرو باوه ر
 و هزران» ژ سینوری درووشمه کی خرش دهر که فت. ههروه کی دیار نه بهس
 دهنگ بت، رهنگه ک زی بو هه بت.. دا ل سه ر بنس ترا تیگه هاندن و فیان
 و ئافا کرنی، نه یا دژمنایی بی بهر په ر بینه فه دان چ یین ئەفرۆ بن چ زی یین
 دوهی و پیرو.. دا دژمنایی ب چو رهنگان دان و ستاندن و گینگاشه یی هند

تام تهحل نهکت کو تهحلاتی یا وان تاما خواه بدته پراستی یی ب خواه زی؛
وی زی هنده جا د ئیریشکر نهکا نهقیانی ده هند پرووتهحل و دارگران
بکت، نهراستی زی شریتر لی بیت.. ئەف نفیسینه بو وان کهسان
نههاتی یه نفیسین یین ژسه ری ریقه ب دلره شی و ئیه تپسی چافین خواه
ل سهر پیزان دگپرن؛ بو وان کهسان نههاتی یه نفیسین یین ب چافی
کهرب و کین ونهقیانی دادکهفنه ناف بیروباوهر و هزاران و ههفرانی خواه
ب داری ستوور ل ههمی ناشان دهیرن؛ بو وان کهسان نههاتی یه نفیسین
یین بهس د ناف ودهرافی ناخفتنا نزم و مهیاقا کولانی ده مهلهفان. ئەفه
ههمی ژفی نفیسینی ب مراد ناکهفن. بچوونن زی دی دهستقالا زی
دهرکهفن...

توخمپه ریسی ته وشه کا کوژه که

«دقی ئوون نیاری یا هه قدوو بهردن، وهك برا جهژ هه قدوو بکن، حهیا ژدهست وه تیت ئاری حه می موسلمانان بکن. گه لی کوردنۆ خودی تهعالا ئه مر کری یه کو ئوون حه می هه ر ب تفاق بن توجا ژهه ف جودا نه بن. هه گه ر ئوون هه ر ئاری هه ف بکن، ئوونۆ هه ر حالخوهش بن، نه بیژن ئه ف ترکه، ئه ف نه کورده». رۆژنامه یا (کوردستان) نه خری یا رۆژنامه فانی یا کوردی ب فی پاکیی، ب فی پاقریی گازی کوردان دکر. کوردینی نه دکره دیوار د ناهه را کورد وملله تین دی ده. ژبه ر هندلی ب رپوسپیاتی دهنگ ددا و بهلاف دیوو. ب فان ئاخفتین رپوسپی و سپه می و داتراشی و سنگره ه، (عبدالرحمن) لاوی به درخان پاشایی کورپین ملله تی خوه هان ددان کو سنگی سته م و زۆردارییی بگرن و دبه رپه سنج و ره وشتین موسلمانه تییی ژی د لاشی وان ده دچاندن و قهنج موکوم دکرن.

دهمی ئه م ئاخفتین (عبدالرحمن) لاوی به درخان پاشایی دخوونن، ودهمی ئه م فان ئاخفتان رپوباری هندهك رپژه و بیژه یین به له بسته کاردبه ناف زمانۆ رۆژنامه فانی یا مهیا ئه فرۆ، دکن، نه مازه ئه وین هه ر گافه کی دکنه فلقالزهك ژبو تیک و ده رزین توخمپه ریسییی، د رۆژا مهیا ئه فرۆده، ل دیوارین ئافاهییی براتی یا موسلمانه تییی کرین، بکنه کون، و تیره تیرین که ربگرتی و کیندارپژ بگرنه سه رانسه ری موسلمانان. ئه و رپژه و بیژه یین ب کاری نه فیانی و ب مهانه یا بی وژدانی و دکتاتوریی یا فه رماندارین ب ناف موسلمانین ئه فرۆ، خه وین خراب ب سه رانسه ری موسلمانان فه دبینن (چ یین که فن چ ژی یین نو) بیی باش و نه باشان

ژېك قاقېرن. سەربارى قى ھەمىيى ژى و پىشى نژىن و ھەرافتە كا گەلە،
ب زمانە كى شەلكى و بى شەرم، و پىشى دەقجۈونە كا درېژا ژبەركرى
وكەركرى و چاقلىكەر موسلمانەتىيى ب بال كەقنەپەرىسىيى قە ئى ددن.
ب تل و پلىن لەزى، و د قى رەوشا ئەم ئەقرۇ تىدە بەقەم؛ رەوشا رەف
وبەزى، رۇناھى يا ئىسلامى، ئەو رۇناھى يا تارىستانا ھەمى رەنگىن
ستەمكارىيى د بەرى و پاشىيى دە پى ھاتى يە قە رەقاندن،
ب قەلەمگېرپانە كى دكنە تارى... دەمى ئەم گىبارە كا ناخفتن و رېژە و
بېژەيىن ھۇسا كىندار و تەوشى ل سەر بۇچۇنە كا سەرگەرم و سىردايى
دگرن يان دىبنن، مەزنا تى يا لاوى بەدرخان (عبدالرحمن)، وزىدە چىرايى يا
گۆتپىن وى وەك رۇناھى يا رۇژە كا گەشا ھافىنى د ئەسمانى ساهىيى ھەر
بەرىخو ھەدانە كا ساخلەم دە شەوق قەددت. زىدە زانين و پىزانينا وى ل
سەر سروشتا دۈبەندى و نەلىكى يا ھنگى د مەيدانا جەنگى دە بەردەوام،
ئاشكەرا دبت، و ھەر بەرىخو ھەدانە كا ئىشەوى و نەساخلەم شەرمزار
وسەرنخوون دكت.

ئەقرۇ ھەرچەندە مەيدانا دۈبەندى و نەلىكىيى ماستر و بەرفرەھتر
وشارىيايىترە ئى چو گوھۇرپىنن گەلە مەزن ب سەر بىندك و ستوونەماكىن
وى دۈبەندى و نەلىكىيى دە نەھاتىنە. ئارپىشە ھىژ ئەو: دۈبەرەك لىك
دوتاخ و نەلىكن، بەرەكە كى دكراسى دىتن و بۇچۇنا خو ھەدە بەر
ل ھەقىيى يە و ژى بى بارە، و بەرەكە كى د گەقەمزا چاقسۇرى
وبى ئاگەھىيى دە پىشت ل ھەقىيى يە و ھەق دزكى دەيە. ھەر بەرگەرىپانە كا
دۈبەندى و نەلىكى يا ژىگۆتى بكتە دۈبەندى و نەلىكى يەك د ناقبەرا دو

مللەتان دە، دبن ئالا موسلمانەتی یی ڤه براجان بوون و دبن ئالا پڤیمین
توخپەر یس ڤه بوونە برا کوز؛ بەرگە پریانە کا نە فام و زارینە (صییانی)،
دووماهی یا وی هەر هلوەشیانە چ دوور چ نیتزیک. چونکو هەتا ئەڤرۆ زی
بەر و بە یاقا دو بەندی و نە لیکی یا ژینگۆتی ژقالبی ھندەك نارمانجین
بەر تەنگین ڤی دەستە کی و واھە دەر نە کە ڤتی یە. هیژ د سەری چو مملەتان
دە خوە شخەر ج نە بووی یە. دو بەندی و نە لیکی یا ژینگۆتی تەوشە کا
کوزە کە دژمین موسلمانەتی یی ژ بەری وەرە ژبو تەسلە خکرن و مراندنا
ھەڤەندی یین یە کگرتنی د ناڤەرا مملەتین موسلمان دە ھلیخستی یە، هەتا
ئەڤرۆ زی د کاودانین دین سستی یی دە پتر دئیتە ڤە لڤاندن؛ پتر گوھداری
و گوھڤە چنی بو دئیتە کرن.

رۆندکین نه ل وهخت

جودایی د نابقهرا گازی یا داخوازا دوبه ره کی یی دکت، و گازی یا رۆژنامه یا (کوردستان) ی یا تفاقخواز، جودایی به د نابقهرا دو هزر و بیران ده: یه ک سهر راسست و رۆنه، ب رۆناهی یا موسلمانه تی یی چاقین خواه دگپرت، ب چاقی راستی یی، نه ب چاقی کهرب و کین و تاگیری یی تهرازووی دگرت. و یه ک شیلی و شاش و مژه و یکه تیکده داقدۆزی و وهرچه بن، ل بهر دگه رت کریتکرنا ئیسلامی و به قه مکرنا نافی وی، ب رپیکا چیکرن و هلیتخستنا چهند دوو فک و تۆلیفه کین (شبهات) بی بنیات، بکته هیقینی میانندن و قه لقانندن و ب چراخستنا بیروبا وهرین توخپه ریسیین قهرتیلیایی و خاپۆر. خودانیین قان هزر و بیرین رژ و بی چرا دسنگی موسلمانه تی یا ملله تی مه ده ئه فرۆ مالزه کی (رصید) هند ب پشت وروو گهرم دده ست ده نه مایی به قان هزر و بیرین خواه یین سهر کۆره پی ب روو بیخن، ژ نه چاری ده ست ددنه هلدانا کاغه زا دیار کرنا دلپیشه یی و قیانی بۆ سهر ده مین بهری موسلمان بوونا ملله تی مه. روندکین نه ل وهخت ل سهر بۆری یه کی ژ یی خه بهر و دووره ده ست دبارینن. ل بهر دگهرن ب قی یه کی دلپیشی یا (اخلاص) خواه بۆ ملله تی مه ئاشکه را بکن؛ ئه ف ملله تی هه تا ئه فرۆ ژ ی، ئه و د مهیدانا هه رافتنا ئا قاهی یی ره وشتین وی یین کورده واری یی ده بی سفکین دژمنان. ب قی خواه دانه پاشا ته کتیک ل بهر دگهرن دانگا قه شارتنی ل سهر هه می کیماسی یین خواه بگرن. شوونا ل دوو راستی یی بگهرن و خواه ژروویا هه می ره نگین توخپه ریسی یی رزگار بکن، وهرچه پان ل خواه ددن و ب کفانی نه قیانا موسلمانه تی یی،

تيرين ب سار كرنا موسلمانه تي بي و شرين كرنا تاري يا بهري موسلمانه تي بي
وهر پيچايي دزه نن. موسلمانه تي يا بهري و يا نه فرؤ زي كورانسه
ب بهر كارين (ردود الفعل) ستم و زورداري يا نه فرؤ زهنگاري دكن. ژبو
نارمانجا خوه في د ريكه كا بي ناستهنگ ده هنگيخن، بنيژنگا ديروكا
ئيسلامي فه دكولن، هندهك ناخفتنين لهنگ و لورين كولاني و سهرنه گرتي
د راستا موسلمانه تي بي ده دكن. سووج و گونه هكاري بي ب شيوازه كي
له زليكري ومه ياف ل سهر ههمي چهرخ و سهرده مين فهرمانداري يا
موسلمانه تي بي ب مهرديني دهريژ دكن. دهستيكا سهرهلدانا (ظهور)
نارپشهيا كوردان ب دهستيكا سهرهلدانا موسلمانه تي بي دكور دستاني ده
گري ددن. موسلمانبونو كوردان دكنه نه گهرا سهره كي يا بندهستي
وپاشكه فشنا وان^(۱). گهله جا گه شبونو ستيرا موسلمانه تي بي ب خوه زي
د وهلاتي مهده بهرانبهري وي قركرني دكن يا كورد نه فرؤ ل سهر دهستي
في بي ديني و وي هه دينن. جهينانا ههمي ريك و نيشانين موسلمانه تي بي
ب كه فنه پهريسي ب ناف دكن. سيبهرا موسلمانه تي بي زي ب تيرين
وهر پيچايي بين زيگوتي دهنگيخن. شوونال دهرمان و چاره سهره كي بگه رن
بو تهنگ و ناستهنگين هم نه فرؤ تيده دبورن وه كي برسي، ترسي،
نه خوه شي بي، براكوزي بي، ... و... لي دگه رن بهر پهرين سبي زي
ژديروكا ملله تي مه د زهنگارا توخپه ريسي بي ده رهش بكن. تينا گه هن يان
خوه تينا گه هينن كو ملله تي مه و ههر ملله ته كي دي بي موسلمان، چ گاڤا
سنيج و رهوشتين موسلمانه تي بي دناف ده نه مينن، چ گاڤا ژ بن سها
ئيسلامي دهر كه فت، دي ته رابهرا بت و له شي وي ههر ژ كولوفانكا سهري

ههتا بنی بی یان دی بته برین. برینهك ژ فان برینان ئەف براکوژی یه یه یا ئەم ئەفرۆ ب چاخی سهری خوه ل ئیره و ویراهه دبینن.

ب نیشانان كهس و كۆمپین ب زخاندنا ئارمانجا برکرنی (التفرقه) ناڤران ددنه ناڤهرا ملله تی مه و موسلمانه تی بی ژ قی هه می بی بی ئاگه هن، له و شکاندن ورسوا کرنا دژمنین ب ناف موسلمانین ملله تی مه دوه رپیچان و هلچیننا موسلمانه تی بی ره دبینن. ژ خالا وان فه ددانی گریکا دۆزا مه یا ئاسی بی فه دبیت ناڤر کرنه و هند. ل بهر تاری یا سته م و زۆرداری یا ئەفرۆ نه بهس موسلمانان به لکوو ئیسلامی ب خوه ژی دده ره قی کوردان ده سووجه لو و گونه هکار دکن.. ب هه می کیش و پیفانین زانستی کیماسی و زیده گاخی یه ئەم ل بهر تاری یا ژینگوتی پشتا خوه بدنه راستی بی و رکشکی بی (رکمانی) دگه ل هه می به لگه و نیشانین وی بکن.. کیماسی یه راستی یا موسلمانه تی بی د قه پووشکا تاگیری یه کا فامکۆرده ب که فر و بهرین که رب و کین و نه فیانی بیته شووره کرن و هه می ره نگ و پروپین قهنج ژی بینه دا برین. هزر و بوچونه کا سست و پست و هه له شه یه، ئەو هزر و بوچونا به لاقبوونا موسلمانه تی بی دناف کوردان ده و موسلمانبوونا کوردان یا هه وارکی ب ده فی شیری روس فه گری ددت. دیرۆکنقیسه کی کوردی نه ته وه په ریس و ملله تپهروهه - ساح قه فتان دکیتبا «میژووی نه ته وه ی کورد» ده - ددانه پاشا قی بی به ختی بی ده (بی به ختی یا ب شیر موسلمانبوونا کوردان) دبیت: «ئهف هزره تشته کی گه له ك نه دورسته، چونکو ئە گه ره یه دورسته بایه دفا عه ره بین وی وه ختی ژ موسلمانان پیقه تر چو ئول و ئایینین دیت د وه لاتئ ئیسلامی ده

نه هٿيلا بانہ، باشہ پا جوهی و فہلہ بؤ چ مایینہ...»^(۲) ۱۴ پاشی ٺہف
 دیرؤ کنفیسہ د دہلیقہیہ کی پره بہریٰ خوہ ژ راستی بی و ہر دگی پرت. دبن
 کار لیکرنا ہستا مللہ تپہریسی و تاگیری بی دہ کو پرنگیٰ خوہ دایی بہ
 پرائی یا نفیسینا وی، موسلمانبونہ کوردان یا ہوار کی ل بہر بایی
 بیدہ را فی سہر دہمی دہلا فیژت. پشتی ہزرا ب شیر موسلمانبونئی ژئی
 داد قوت، ب «زورداری یا سیاسہ تی» فہ گری ددت. ژبؤ جہہ کی بؤ ہزرا
 «زورداری یا سیاسہ تی» د سہری خواندہ واری خوہ دہ بینت، یہ کسہر فی
 ناخفتنی دد تہ بہر: «چونکو حالی حازر مللہ تی سہر دہست (حاکم)
 وسہر کہفتی ٺہف سیاسہ تہ ہہیہ، ہتا د فی سہر دہسالا بیستی دہ زی کار
 ب دہست ژئی فہ نابن، بہ لکوو ل بہرن نفش و نہ ژادی کیم نہ تہ وہیان
 (الأقلیات) زی بگو ہورن» ہؤسا جہای راستی بی کلدت، کورہ دکت!!

تی ہہیہ «زورداری یا سیاسہ تی» یان «چاف ترساندن» بشیت
 ب داری زوری بدتہ سہر مروقی و پینپہستی ل سہر زکی وی بکت،
 ول مرنئی زی مژوول بکت. بہس یا تو بیژی بشیت ہہ فساری قہناعہت و
 باوہری پی ئینانی ب زپہ تپزی ژ دہست مروقی بینتہ دہر، و مروف
 ب خوہ پشتی زیان ژئی دیتی بؤ بتہ پشت و بہندہ، ٺہا ٺہفہ بی چافگرتن
 ناکہ فتنہ بہر چو بہر و بیران و خوہ ل چو داس و وہریسان ناگرت.
 موسلمانبونہ کوردان ژنیشا دل وان بوو. خوہ و خوونہ کوردان دہر
 موسلمانہ تی بی و بہ لاکرنا وی دہ پرتی موکمترین بہلگہ و نیشانہ ل سہر
 راستی یا فی گوئتی. مہ بقیت و مہ نہ فیت موسلمانبونہ کوردان چو
 نیشانین و ہسا پیقہ دیارنین کو تیشکا ترسی بت. بہ لکوو ہمی ریک
 ونیشانین وی ہندی دگہ ہینن کو بہر و بہرہ می گہ شاتی یا بیروباوہرین

بژوون و پاقژین ئیسلامی به، سه‌باری وی براتی و دادپه‌روه‌ری
 و سه‌به‌ستی یا ئیسلامی ب دلفره‌هی دادپژته سه‌ر هر به‌هسته‌کا
 دگه‌هشتی. ژبه‌ر ئی هه‌می‌یی ئه‌و رو‌ندکین نه‌ل وه‌ختین ئه‌قرو ژ فیلبازی
 ژبه‌ری هنده‌کان شه‌ دئینه‌ باراندن، ل سه‌ر که‌له‌خی وان سه‌ربازین
 کوشتی‌یین نه‌ناس و که‌فن، ئه‌وین ب ده‌ستی موسلمانان ل سه‌ر ئاخا
 کوردستانی هاتینه‌ کوشتن - ئه‌گه‌ر راست بت زی - دلپیشه‌یی‌یه‌کا
 ژده‌روه‌ه و کوردینی‌یه‌کا سه‌ر شه‌ سه‌ر شه‌ و نه‌فامه. ئه‌ها ئه‌ف کوردینی‌یه‌یه
 وه‌ ل هنده‌ک توحه‌توژین نه‌فام دکت، چو قافییری نه‌ ئیخنه‌ ناچه‌را ئه‌قرو
 ودوهی و هند چافتاری بن، جه‌ای زمانی پیرۆزی‌یی، زمانی خه‌به‌ران
 دراستا قاره‌مانین بی به‌قلین وه‌ک (سه‌لاحه‌ددین) و (شیخ مه‌جوودی
 نه‌مر) ده‌ بگه‌رین. ئه‌ف کوردینی‌یه‌یه‌ وان هند چافتاری دکت کو به‌س
 بنیات و په‌سه‌نی بکنه‌ کیشا هلسه‌نگاندنا باشی و خرابی‌یی. ئه‌ف
 کوردینی‌یه‌یه‌ رازیبونا کوردان ب موسلمانه‌تی‌یی، ب دورنده‌یی
 و بی دلۆفانی‌یا ژ بی به‌ختی ب بال موسلمانان شه‌ هاتی‌یه‌ لیدان، گری
 ددت؛ بی هزره‌کی بو وی ته‌نگافی و بی سه‌ری وتاری‌یی بکت یا
 گه‌له‌ک ملله‌ت و کوردیه‌ک ژ وان، به‌ری موسلمانه‌تی‌یی تیده‌ دژیان،
 بی هزره‌کی بو وی رپک و رپباز و ده‌ست و داری بکت یا کورد هنگی
 د بن داری وی شه‌.. ئه‌فان ئه‌گه‌ران هه‌می‌یان تیکده‌ ده‌سته‌کی درپژ
 درازیبونا ژیکوتی ده‌ هه‌یه.

ئه‌گه‌ر بوونا ملله‌تی مه‌ به‌ری موسلمانه‌تی‌یی ل سه‌ر ستوونین خیر
 و خوه‌شی‌یی، یه‌ سه‌ری و هلدایی با، و خوندکاری و سه‌رده‌می سه‌رین
 هاریکاری و دلۆفانی‌یی بانه‌، چافی خوه‌ ل خیر و خوه‌شی و پارستنا

خه لکی گنځر ابا نه، وان دا پروويه کي هند گهرم ل دهف وی خه لکی هه بت کو دهستی خوه دابا بهر دهست شوږ کړنې وړې لې گرتبا. خوه د بن پښه ستا زور داری وبې دلوفانی بی ده ژي تووشی پشندانې نه ده بوون. بهس دیاره ژ نافت ده زخت ونیشانین نه مانې ددره هه قا سهرده می بهری موسلماننه تی بی (سهرده می ئیمپراتوری یا ساسانی) ژ یین مانې پتر لې هاتبوون لهو ب سانه می پشت ژي هاتی به ستان دن. ناشنابوونا پرانی یا کوردان د گهل دینی ئیسلامی نه منجما بهر چاقدانانا ره هابوون و رزگاری بی بوو ژ قهید و زنجیر و کوسته کین ژین و زیارا بهری موسلماننه تی بی.. نهو ژین و زیارا د نیف بهر په رین دیر وکی ده دانگا فه شارتی ل سهر نه هاتی به گرتن. نه فین بهر په رین ژینگوتی ب دو چافین فه کری وتلین پاقر فه دایین، دزانن ئافه می بی ئیمپراتوری یا ساسانی ل سهر بناخه و بنیاتا کوله داری بی بوو. زانین و ریزگرتن نه نی بارا دهسته کا داردهست و ماقول وموغان بوو. نه فه سهردهستی هه می ملله تین د بن داری ئیمپراتوری یا ساسانی فه بوون؛ نهو ملله تین د بن سهرا نه و باج و خو وکان ده – چ عه ره ب چ کورد چ تورک چ فارس – پشت شکهستی؛ دبن که ره سهها کوله واری بی ده (العبودیة) ژ ساده ترین مافین مروغان، بی بار، بی پشک. چافی خوه ل چریساییه کا رونا هی بی دگپران بی ریکه کی بینن ژ فی تاری بی ده رکه فن. هزر که هه تا ژ بهر و بهر هه می خوا نه نی بی ب خوه ژي د زربار بوون. ژین و زیارا خوه ب پوژره شی و تاری و زه همت دبوړاندن^(۳). گه هشتا ئیسلامی بو ده فه را ده سه لاتداری یا ساسانیان ده لیکه به کا زیرین بو رزگاری بی بهر دهست کر؛ قهید و زنجیرین

کۆله واری بی بهر پچیان کرن. گورزی سهرهلدانی سپارته کۆله وار
وبندهستان، لهو د ده مه کی کورت ده ساسانی ل بهر دهست و بی بیان
چۆن. ئیسلامی و موسلمانان جهی وان گرت.

ل ئیره د واری دایشا سهرکهفتن و بنکهفتی ده یان زی رازیبون
ونه رازیبون دی، رهنگ و پروو و سهروبهری ریک و ریباز و دهست
وداری نه بهس هنگی بهلکوو هه می ده مان ناخفتنا خوه هه یه. ژ بهر هندى
نه فین ب بهقه مکرنا ناف و دهنگی ئیسلامی ل بهر نشتاخ و قریژا
«گریدانا موسلمانبوونا کوردان ب زۆرداری و داگیر کرنی فه» خوه
ل دژمنایی یا ئیسلامی پاله دکن بی تشته کی رۆن و ئاشکه را ژ سهروبهری
سهرده می موسلمانکرنا کوردستانی بزائن، نهشین خوه پروو گهرم و سهرفراز
بکن. بهلکوو دی خوه زی و مه زی د ناف مژ و مۆرانا کۆمه کا ناخفتین
بی پشت و قیکنه کهفتی ده پتر سه رکۆره کن.

دیرو کشفیسین خودان وژدانین بیانی و خویانی زی، یین خوه
ژتاگیری یا ئیسلامی زی دایینه پاش د خوه ره نابینن بهرانبهری نیشان
وده سترستی یین دیروکی (الحقائق التاریخیة)، چاقین خوه ژ جوامیری
وخوه شروقی یا موسلمانان بگرن، نه مازه د سهری پهیدا بون و بهلافکرنا
موسلمانه تی بی ده. نیشان وده سترستی یین دیروکی دیار دکن کو پشتی
موسلمانه تی بی ری یا خوه ب وه لاتی کوردان خستی و کوردان ژ نیزیکی
تیکی بی کری، ب تایبه تی ژسالا هه زده می مشهختی و پیده، بیر و باوهر
ورئ و نیشانین سه رراست و بژوونین قی ئول و ئایینا نوو چاقین
کوردان ل سه ر سهروبهر و فه وه ژاره کا سه ره لینیایی و مروقدوست

ودلوفشان فه کرن، لهو پرانی یا کوردان ههوارکی و بی شهپر باوهری
 ب ئیسلامی ئینان و ژ هه می دلی خواه سه ری دلپیشی و گوهداری بی بو
 چه ماندن. ده می فان دیرو کنفیسین ژینگوتی دهست سنگ فه دایی بو فی
 راستی بی، سنگگرتنا لهشکه ری موسلمانان ژ په خی هنده ک کوردین
 رکشک و هشک باوه رفه، د وان کاودانین دوورین نه بهردهست
 ونه بهرچا ف ده، و زیانا گه هشتی به وان د شه ری موسلمانان ده چ ب مالی
 چ ژ ی ب روحی، ب تشته کی نه بهرناقل و نه بووی نه دانایی به. ل بی
 گو هی به که ته کا کوردان د پیشی بی ده موسلمانه تی د گه وری بی ده
 نه چو بت، و نه دووره ناقه بین ناقه بین د بن کارلیکرن (تائین) سه رهشکین
 که فه دینی به ری موسلمانه تی بی، به رهنگاری یا ده سه لاتداری یا ئیسلامی
 ژ ی ل هنده ک جهان هابته کرن، چونکو د سینورین سروشتی ده و ل بهر
 کاودانین هنگی چو گومان تیده نینه دیرو کنفیسان هنده ک بوویه ر
 وروودان کتکه ده ستیشانکری نه کو نشانین سنگگرتی پیقه بن^(۴). د گهل
 هندی ژ ی ژ خواه نه گرتینه هزا پیکوله کا سیردایی وه کی یا نه فرؤ بکن کو
 د تهرازویا تاگری و توخپه ریسی بی ده، ل بهر بگه رن ب په نچروو کین
 نه فیانی وب پیژادانا سته ما نه فرؤ ب سه رده می موسلمانبوونا کوردان فه،
 راستی بی ژه نگاری بکن، پیلین وی د گولا دوو شک و تالیفین قه لب
 وچیکری ده دامرینن. ژ خواه نه گرتینه وه کی هنده ک سه رگه رمان، ب ریکا
 گشتیکرن (التعمیم) و سه ره بردانا ریژه یان (اطلاق العبارات) و ل گور
 یاسا «کوره مه نابینم تی دوه رینم» فان بوویه ر و روودانین کتکه ب بال
 هه می کوردان فه لی بدن. چونکو گشتیکرن و سه ره بردانا ریژه یان

د مهیدانا قەدان و قەكۆلانا دیرۆکی دە نەراستی یە کا ئاشکەرایە، بار
 وپشتی یی وی «سۆز» و «دلپێقەیی» و «تاگیری» یە. دقیت بەری هەر
 کەسە کی دیرۆکنقیس دسەرە بازیدن و خوہ ژێ دوور بیخن. دقیت
 ئەو «سۆز» و «دلپێقەیی» و «تاگیری» یی هەفسار بکن، نە ئەقە وان
 هەفسار بکن. دیرۆکنقیسین پیشتەر تل بۆ هاتی یە درێژکرن وژدانا خوہ
 بەرانبەری بوھژاندنا باوہرە کا سیاسی کورتبین و بەرتەنگ یان بەرانبەری
 پارستنا بەرژوہندی یە کا کەسی یا دۆمکورت خراب نە کرینە و نەفرۆتینە.
 چونکو راستی دەرھەقا ہەر کەسە کی دە یە پیروژ و پەسند بوول دەف
 وان، رکشکی دگەل نەدکرن و ستویی وی بۆ قالبی چو ہزر و بۆچونین
 کەرکری وژبەرکری نەدقپاندن. ب سانەھی سەری خاتەر و پینزگرتنی بۆ
 دچەماندن^(۵). قیجا ئەقین ل بەر دگەرن ب سەری رکشکی یی ئیسلامی
 لەنگەر بکن وب بنۆزەشاخکین توھمپەریسی یی قۆچانی دگەل بکن، بلا
 پیشتەر است بن دئەنجاما دووماھی یا قی قۆچانی دە ژخوسارەتی و زیانی
 پیقەتر ناھلینن. نیژیک نە دوور کۆمۆنیزما جیھانی ب ہەمی
 گرانە گاوری یا خوہقە، ب ہەمی چەك و جەبلخانین خوہقە، ب ہەمی
 سەرھشکی و پی دانەسەرا خوہقە، خوہ ب سەر وەلاتی ئەفغانستان یی
 موسلمان دە گرت، تیدە کیلبین کەرب و دژنایی یی ب ہەمی رەنگان
 بۆ موسلمانەتی یی تیژکرن، و گاملکانی ب شەر و کوشتن و تالانکرن
 دگەل کر، ژبۆ بەری خەلکی ژێ بیئە وەرگپران، و سەر ژێ بیئە ستاندن.
 دووماھی بوو چ؟ دسنگی کەربا پیلە کا شیرکیشین موسلمانین خوہ
 ل کوشتنی گریدایین و کەتینە دژەنگارا خوونی دە گرانە گاوری یا

كۆمۈنيزمى سەرشكەستى بوو و داس و چەك كووچىن وى بەرەبا بوون.
شەوقا موسلمانەتە يى دە ولاتى نائىنايى دە زىدەتر لى هات و قەت كىم
نە كر. مخابن پىشتى وەر گەپانا دەسە لاتدارى يا كۆمۈنيزمان و بەردەست بوونا
بەرى خەباتا گەلەك سالان، ئاگرى ھەقپكى يى د نائىبەرا شۆرەشگىر
وشىر كىشىن موسلمانىن ئەفغانى دە ل سەر وەر گرتنا تەختى فەرماندارى يى
غەونى؛ رىك ل بەر دژمىن نەپەنى و ئاشكەرا فەبوو كو تلىن دەستان لىك
بكنە نەيار و شۆرەشى ب خوەزى ژ نائىپرۆكى دادۇشن. ھۇسا گوھەكى
باوهرى يى ژ شۆرەشگىپان ب خوەزى هاتە فە كر.

موسلمانه تی سکره د سنگی لیمشتا خرابی یی ده

ته بابی راستی یی بقیّت، موسلمانه تی یی هەر ژ رۆژا پی دایینه بهر خوه و ههتا نوکه ژی، هەر پشته فانی یا بندهست و بی چاره یان کریه، ودهستی هاریکاری یی بو وان دریژ کریه. موسلمانه تی یی ژ رۆژا سه ری خوه کریه د وهلاتی کوردان ده، ب پړونه یی یا ری و نیشان و سنج و په وشین خوه تاری یا نه زانینی د وار و وهلاتی مه ده، بهر بهر هلچنی یه، توښی موسلمانه تی یی د لاشی مه ده چانیدی به و تیکه لی خوونا مه کریه. ئەف تۆفه بووی یه هیقینی هەر ریک و په فته ره کا مه بهر لی، بووی یه ماکا دانان و رانا جانی مه، بووی یه دیواره ک دنا فبهرا مه و خرابی یی ده، بووی یه سکره د سنگی هەر زۆرداری یه کال بهر گه ریایی میری کورد د سهرده بیت و بیخته تۆرا خزمهتا فند و فیلیپن خوه. پشتی کوپربوونا ستیرا جهینانا موسلمانه تی یی ژی، هەر زۆرداره کی پی ل ناخا کوردستانی کری تی ئینایی یه ده، کو ههتا ئافاهی یی سنج و په وشین موسلمانه تی یی ل پیش چاقین کوردان په ش نهبت و نه ئیته هه رافتن، کورد نائینه دهسته سهر کون. ژ بهر هندی هه ره کی تیرا خوه و ب هه می هیز و شیانا خوه فه زه ند و باسکین دژمنایی یی چ ناشکه را و چ نه په نی بو سنج و په وشین موسلمانه تی یی هلکرینه. ناخا وهلاتی مه هه تا ئه فرۆ ژی ژ داخ و نیشانین فی زه ندک هلکرنی نه هاتی یه شووشتن. موسلمانه تی دیواره کی موکومه د نافهرا میری کورد و خرابی یی ده، شیری کوردان د سنگی زۆرداری یی ده؛ د سنگی بی په وشتی یی ده؛ د سنگی هەر نیشانه کی ژ نیشانین خرابی یی ده، ب موسلمانه تی یا وان تیژ دبت. ژ بهری

و پاشی یی ده موسلمانه تی پالده ری (دافع) یه کی بو وی پپانی یا
 سه رهلدان و شوپره شین کوردان پی هاتینه پالدان. به لگه و نیشان زی
 سهروه و سه رکیشین وان شوپره ش و سه رهلدانانه. باراپتر زی مهلا و
 زانیین دینی بوون، یان زی مالمهلا بوون، ژ (عبدالرحمن) پاشایی و
 به درخان به گئی بگره ههتا دگه هی یه ره هه تی مهلا مسته فایی بارزانی.
 گازی یا فان سهروه و سه رکیشان گازی یا نه هیلانا سته مکاری یی بوو، نه
 گازی یا ملله تپه ریسی یی.. دژمنایی یا بندهستی و زپسار کرنی بوو د
 چارچوقه یی سنج و رهوشتین نیسلامی ده، نه د چارچوقه یی فهلسه فهیه کا
 توخپه ریس ده. جودا کرنا پالده رین نه ته وهیی زیین دینی د پپانی یا
 شوپره ش و سه رهلدانین کوردان ده - نه گهر بیته کرن - کۆته کی یه کا بی
 مه عنیه!!.. ههتا نه فرۆ زی ل ئیره و ل ههر وهلاته کی دی یی موسلمان،
 کورتترین رییکا به رفره هکرنا پشت و پشته فانی یی ژ کناری فه رماندار و دار
 ب دهستان فه، ژهینا تیلا نیسلامی و پارستنا موسلمانه تی یی یه. بی دین
 و دین سست زی ژ فی یه کی بی ناگه ه نینن، لهو بی یه ک و دول ئیره
 و ویره ده د پرۆ پاگه نده و ده زگه هین راگه هاندنا خوه ده ب زمانی سوژا
 دینی (العاطفة الدینیة) سالووسی و ده فمه لاقی یی دکن. ب فی ریکی
 خوه شتر سه ری خه لکی بو خزمه تا جهئینانا به رزه وهندی یین خوه
 دچه مینن. ب فی ریکی زووتر بنۆکی پشته فانی و تاگیری یی د ناه رست
 و ریژین وان ده به رفره دکن. نه رکی جهئینانا فی کاری زی هلدپه سیرنه
 هنده ک تۆقان، ل بینا هیرانا هه قرانی خوه یی رپۆژی، نه ب تله کا
 هاریکاری یی، ب دهه تلان ره شه پرووی گه له کریارین دووره دین و

ريٽن، ب تافير کرنا فہ توایہ کال بہ ژنا سفرا پوژی کھر کری و بہرہ فکری و دینکراس، سپی دکن. ھوسا نہ جارہ کی گہلہ جال بینا نان و دانئ خوہ فروتنہ کا ژ فی رہنگی، ب فہ توایہ کا سہر دہف دین و شہر ع ئاوا پیقاز ب دہئی ئیسلامئ دئیته کړاندن و ئیسلامئ نہ تی و نہ ژئ. بی گومان ئه فرؤ نافرین بی دینی و ہلگہ پریانی د نافرہ ئیسلامئ و گہلہک ب ناف موسلمانان دہ ہند مشہنہ، تیرا ہندی ہنہ باز و فلقاذا (قفزہ) دوورہ دینی و بیفدوژی بی (الانتہازیہ) ہند فرہہ بکت کو ئیسلامئ ل سہر ناخرہ شا بہرژہ و ہند دوستی و ہہ قالینی یا پاری - دووری پوویئ ئیسلامئ - بکتہ گول بہر کاشویئ ہہر دین سستہ کی چافرہ سی. ب فی ئاویی د ئافہی بی خوندکاری و میرانی یا خرپایی و ہلگہ پریایی و دوورہ دین دہ، ئیسلام بہس بو خزمہ تا داخواز و ئارمانجین سیاسہ تا دیندژمن دئیته کہہ یکرن. بو ستو خواری و داچہ میانا خزمہ تکاری و کولہ واری و بندہستی بی دئیته خا فکرن.

خه له که کا نیف به رزه ژ زنجیرا کا فلکرنی

نه فرۆ پستی گیتی گرتن و جهینانا ری و نیشانین موسلماننه تی بی
د ناف رست و ریژین موسلمانان ب خوهده ل گه له جه واران قه ریژی
دانگا نرمی بی بووی، ل وه لاتی مه زی وه کی هه وه لاته کی دی بی
موسلمانان ل ئیره و ویراهه بانگین دووره دینی بی د ته قه شیلا بهند
وبه ره کانی ده و د بن که ره سها بیرو باوه ریژ تو خپه ریسی بنه پوچ
وسه به ردایی ده، ب به له بستی بی ژ به ری گه له که دهسته کان قه دئینه
هلدیران. ب کارئ ره شه کریارین دهسته که کا عه ره ب یان دهست
وداره کا تورک دوموری و چرگاتی (شوم) ب بال براتی یا موسلماننه تی بی قه
دئینه لیدان. نارمانج و داخوازین ژیک ره فین و ژیک دزینی دئینه هلدان.
زه لاله کانی یا سنج و ره وشتین موسلماننه تی بی ب گه قه مژا بیرو باوه ریژ
تو خپه ریسی و سیردایی، ژ بو جهینانا هنده که به رزه وهندی یین تایه تی یین
به رته نگ و نیژیک، دئینه شیلیکرن. د ریکا جهینانا قی هه می بی ده
موسلماننه تی مینا سکره کی د سنگی جهینانا فان داخواز و نارمانجان ده
دئینه دیتن. هه تا ئه ف سکره نه ئیته هه رافتن، نارمانج ب دورستی
به ردهست نابت. هوسا بزاف دئینه کرن ملله تی مه ب سه ر و مال و
وه لات قه د هه می نشیفی و که ندالین که لپاندن و ته و شینی ده بچته خوار
ژ بو دهسته سه ر کرنا مه ب سانه هی بکه فت. بیقا ئه ف بزاف و به رگه ریانه
بی گور خوهش ئه وه کو پرانی یا ئیش ب دهست و خودانین بریاران
د رۆزا مه یا نه فرۆده ئه گه ر نه ده ستیژاره یین دین دزمنی بی زی بن،
پشته فانیین وینه. چ بزنان چ نه زانن.. سکرئ ئه ف لیمشته هه تا ئه فرۆ

داییه پاش، زینده دینداری و رهوشتپاریزی و پروپاکی یا ملله تی مهیه. ههتا نوکه ئاخا ملله تی مه نه بووییه مه مال و ئاقاهی بو پرووسکرن و بی پهرده کرنا بی رهوشتی و دووره دینی بی. کورد ب ئاویه کی گشتی ههتا نه قرۆ زی بی پروومته تی و دووره دینی بی به گم ناکن. پرووباری بی دانه سهر موسلمانته تی بی، چافشپری بی ناکن، چونکو فرشکی پرائی یا ملله تی مه پی گوشت گرتی، پاقری و رهوشتپاکی یا موسلمانته تی بی به.

دهر که تن ژ چار چۆفه بی براتی یا موسلمانته تی بی ل بهر تاری یا بهقه مکرنا ئیسلامی و ب مهانه یا وهلاتپه رهوری بی خوه پاشده کیشکر نه ژ خزمهتا مرؤفاتی بی؛ هله هشیانه د کورا ره فی ده. نهف دوبه ندی و شهر وهنگامه بین ب دریزایی یا چهند قه دهر سالان و ههتا نه قرۆ زی ل سهر ئاخا وهلاتی مه، مه سهرهنگاشتی دکن، نه دناقههرا دو مللهتان دونه، د تاربیستانه کا تلچاف ده بینه مهانه و وهریسی براتی بی پی بیته دا فکیشکرن. به لکوو دبن وبنکارا خوه ده ول ههر گوهه کی ئاخا وهلاتی مه، د ناقههرا رژیمه کی و ملله ته کی دونه. رژیمه کا سته مکار و بی وژدان، چهند بی وژدانه کین سهر بر و جهر بهزه د بن چادرا بی دینی و بی وژدانی بی فه لی کۆم ژ ره خه کی، و ملله ته کی سته ملینکری و مافلیخواری، ب ههمی رهنگ و رپکان، رپکین مرنی ل بهر دقه کری ژ ره خه کی دی. ئوشت و نه گهرا راستانی یا (حقیقی) ناگری برا کوژی بی ل ئیره و ویره ب سهر مه ده داگه راندی ههر نه فهیه .. نه فهیه نهو برینا ب دهرمانین توخم په ریسی بی رۆژ بو رۆژی پتر ددته بن.

نه تشته کی فهشارتی به ل بهر ملله تی مه بی خوه نه دیتی کا دژمنین وی چهند بهر گه رپانا قر کرن و فهبرهاندنا وی کری به و کا دبن چهند ناقان ده

ئالا قى قىر كرىنى ھلدايىنە. نەبەس ب نافتى موسلمانەتى و ۋەلاتپارىزىيى
 بەلكو ب نافتى پارستنا چەند پەيمان و بېرىارە كىن دەولەتىيىن بىۋزدان
 زى نە جارە كى گەلەجا كورپىن مللەتى مە ب بەر ئىرىشىن كەرب و كىنى
 كەفتىنە، ھاتىنە رسواكرن، ھاتىنە بى ۋەلات كرن.. پىشتى د ۋەلاتى خوەدە
 خودانىن خىروبىران ل دەرى و كۆلانىن خەلكى بوويىنە پەبەنن بەر
 دەرى دىران.. سەرى وان كەتى بە دجھورپى بۇشاتى بە كا بىروباۋەرپىن
 سەردە چۆبى و بنەپوچ دە.. ل سەر بەر بەرۆ كا فان بىروباۋەر و ھزرىن
 سەردە چۆبى و بنەپوچ، موسلمانەتى يا گەلەك ژوان بىن شكەستى
 بوويى بە، دەھمى نشىقىيىن كەلپاندنى دە چۆبى بە خوار. نەشيان
 و بى ھىقى بوونى ھەمى دەرى و دەرافىن زىن و زىارا وان گرتىنە.. رۆژ بۇ
 رۆژى سەرى وان ھاتى بە خوەشكرن ژ بۇ بىتە زەفى بە كا بەركىل بۇ
 تۇقچىنى يا دىندۇمنى يى. بى ۋەشارتن ماكا (مصدر) پىشت گەرمى يا ھەمى
 دۇمىن زىگۆتىيىن كوردان ھەتا ئەفرۇ زى ھەر ئەف گورگەنە يىن ئەفرۇ
 د پىستى مەھ كا زار و خىر خواز دە چنىكىن نانى نىشا مە ددن.. ئەف
 گورگەنە يىن ئەفرۇ د كراسى دلپىقەبى بە كا ژ دەرەودە بەرپەرى پەشى
 ھەمى كاروكرىارىن خوە ددەرەقى مە كوردان دە نەپەنى دكن؛ دا
 ستەملىكرن و تەپەسەرى يا مە تەنى ب كەلەمى دەست شۇركنا
 موسلمانىن بەس ب نافت موسلمان ۋە بىنتە ھلاويستى. ب قى رپكى
 گرىكا خەوى، باش دى چاڧىن مە گرت و زەفى يا بى دىنى يى چىتر دى
 ئىتە خوەشكرن. ژ بۇ خوەشكرنا قى زەفى يى سەرىن زۇردارى يى
 دپۇژ ھەلات و رۆژ ئاڧايى دە ھەتا ئەفرۇ زى نەپەنى و ئاشكەرا، ب دەستى

دوولك و دووقه لاندكىن خوه هه رۆل قولانجه كى كوردستانى مه دكنه
 ئارمانجا ههمى شير وتيرين ره زيلكرنى.. وه لاتى مه ب سهروبهرقه ئاگر باران
 دكن، هور و ههرا دكن. ب فى ئاوايى ل سه ر ئاخ و ئاڤا مه هندك هندك
 (پچپچه) پينكوچكىن بى دينى بى، بى ره وشتى بى، بى تفاقى بى ل سه ر حسيبا
 رووشكاندنا سنج و پره وشتين پاك و پاقرين موسلمانه تى بى، رهش دكن⁽¹⁾.
 ههمى ده رگه ه و ده راقان د سنگى ڤار بون و گومرايى و سه ر ده چونى ده
 فه دكن. چه قويا برسى، ترسى، بى هه قالينى بى وه د گوشتى مه ده دبنه
 خوارى هه تا دگه هيننه سه ر هه ستى.. هوسا وبى فه برين به روپشت
 وته نشتان رۆز ب رۆز بو چاڤتاريكرنى ل مه دگرن، دا چاڤين مه هه روههر
 بيمينه ل وان دهستان يين هيژ سوراتى يا خوونا مه پئقه!!

بى گومان ستم لى كرن و ته په سه رى و ده لدارى يا مه كوردان ژ هندى
 يه ئالوزتره ب سه ره كى زوردارى بى ب ته نى فه بيته گريدان و هلاويستى.
 فه كزلانا ستمه ليكرن و بنده ستى يا مه كوردان د فى چارچوڤه بى ته نگ ده
 نه نجامه كا ب وژدان ناكته دده ست مه ده، چونكو سه ر دژمن پى به ره دايبى
 (مستشى) دبن ژ دژمنايى بى، و دژمنايى پى بهس دمينته د ستويى
 دوو كيشك و دووقه لاندكان ده. خوه ژ سه رى مه زن دده پاش دمينته ب
 بى بچووك فه. نهف رهنگه فه كزلانه - چ ژ ترس چ زى ژ نه زانى - خوه
 نيزيكى سينورين وى ناكته بى فان دوو كيشك و دووقه لاندكان ب مال
 وچهك و ريدانى دزخينست بو دژمنايى بى. لهو خوه داهييلانا فان
 رهنگه فه كزلانا ب ده ستنيشانكرنا نه گه رين ستمه ليكرن و بنده ستى يا
 زيكوتى، خوه داهييلانه كا سه رقه سه رقه و مه ياف و ساده يه. شيوازي نهف

رهنگهفه کۆلانه ژى مه پى دئاخين، باراپتر شيوازي كه رب و كين
وزرته كى يا كۆلانا نه زنده تر نه. هيژ هند داتراشى نه بووى به
سهروسيمايه كى نه ده بى يان يى زانستى بگرت.

سى بارين سته مليكرن و ته په سه رى يا مه يا نه فرۆ د راستى يا راست
ده، ب داخوزا بهرزه وهندى بين سه ربازى و ستراتي جى و ئابورى بين
دهوله تين رۆژئافايى فه به گريدا بى به. هر فه كۆلانه كا ده رفه بى قى
راستى بى پينگافان بافيت، نه و راستى چوجا فيك ناكه فن
ود كراسه كى ده ناچن.

بى گوته، دۆزا مه كوردان ژ ميژوهره كه كاغز و كارته كا مفادار
ويووته پيكرى به كا نشاندى بوو د له پى رۆژئافاده. هلدانا قى كه كاغز
و كارتى نه فرۆ ل هر جهه كى ههبت پيكله كه دهوله تين رۆژئافايى ژبو
خوه شكرنا جهى بى خوه، خوه بى دكن، نه ژ بهر په شاتى يا چاقين مه
كوردان. د گهل هندى ژى ب هلدانا وى دو كيلان ب بهره كى د ئيخن.
بلال سه ر بهر كى بت: سلافا قى دووماهى بى دهوله تين رۆژئافايى
ل ملله تى مه كرى - يارى ژى ده كه فت - ل مهانه نه ل رهانه. گريدانا
قى سلافا ب دلوفانى بى فه، نيشانه كه ژ نيشانين بى ئاگه بى زنده تر نه.
ئينانا ناهى كوردستانى ب خوه ژى نه فرۆ ژ بهرى رۆژئافاه نه دشين بيژن،
گهف و ده ستيلهلكرنه كه بو وان دهوله تين ناخا كوردستانى ژ بى بهختى
ب سه ر نهردى وان فه چوى، دا خوه ژ بن بارى گرانى پشته فانى يا هه مى
كار و كريان و په فتارين رۆژئافاه نه ئافيتن، و هر ريفينگين ريك
وريبازا وهلاتين رۆژئافايى بن. گاهه كى ژ خه بهرى وان ده رنه كه فن.

کورت و ب کرمانجی به کاشکهر، دهوله تین رۆژ ئاقایی ب ئاویه کی
 وهسا ملی خوه ددنه بهر بزاقا نه ته وهیی یا مه کوردان کو باراپتر خزمه تا
 جهئینانا بهر ژه وهندی یین وان ب خوه بکت. دبن چاقدیری و سیههرا وان
 فه فی بزاقی ههتا نوکه ژ دهوری خزمه تکاری یی پیقه تر نینه. دهمی نانه ک
 ب هلیخستنا دوزا مه فه دئیت سته ملی کرن و ئاگر باران کرنا مه ژ نوو دئیتسه
 بیرا وان. دهمی چو پیقه نه ئیت ریتنا خوونا ملله تی مه د چاقی وان ده هند
 بی پروویه هه قبهه ری پینا لفا نه یار و دژمنان ژی نینه. نه گهر ته قهزا ژی
 دیواره کی که لها سته مکاری و زۆرداری یا چارکنار ل مه وهرهاتی
 ب په خه کی ده خواربیت، د بن دروشمی «پارستنا سینۆرین دهوله تی» ده
 ملین خوه ب خوه دکنه رک و ددنه بهر دا نه هه رپفت. نه ها نه فه نه گولۆپی
 کهسک هه می ده مان بۆ کاروانی بی دادی و بی وژدانی یی هل دکن و ری
 ددنی بسته د ناخا وهلاتی مه ده بهه رزت. نه فه نه ده رگه هی کارخانه یین
 وان یین چهک چی کرنی گاف و ده م د خزمه تا داخواز و ئارمانجین هه می
 دژمنین کوردان ده ل تاق. نه فه نه هه رده م ب چاقی خیر و
 بهر ژه وهندی یین خوه ئاگری کوشتن و مالویران کرنی د نابهه را ملله ت و
 وهلاتان ده خوهش دکن و هه ر بزۆتان ددنه بن. ته رازووی ب ئاویه کی
 وهسا ل هندافی مهیدانا شه ر و کوشتن و سه رهندابوونی دگرن کو چوجا
 سه ره ک سه ره کی دانه کیشت.

دهست دانانه سه ر سه روسامانی سه ره ئه رد و بن ئه ردی ملله تان
 وداقور چاندنا فی سه روسامانی نه و راستی یه یه یا هه می کارو په فتارین
 رۆژ ئاقا ل سه ر کیشا ده ره و دژستا «پارستنا ته نایی یی» ددته ری و دناژۆت.

ھاریکاری و پارستنا تەنایییی پەردەییە کا رەشە، رۆژئاقا سەرباری نخاقتن و پەردەپۆشکرنا رەشە کیریاین خو، ھەردەم ل پشت، رپیکئی بۆ گریئەدانا رۆژھەلات ب رۆژئاقاھە خوەش دکت. ئانکو ھەردەم بزاقئی بۆ سەردەستکرنا دەسەلاتداری یا سیاسی و ئابوری یا خوە دکت. رۆژئاقا ب حوکمی ھیزا ژ قام دەر کەتی یا خو، وەناکت سەرخوەبوونا سیاسی د رۆژھەلاتی دە سەربگرت و ژ قالیی خوە یی سەرئەسەرئە و بەس نای دەر کەفت. ھەر سیاسەتە کا بەر گەریانا دەر کەفتی ژ ی بکت، دی خوە ل تۆپا گەلەك تەنگ و تەنگافیان دت، و سەداسەد بەھایی سەرخوەبوونی دی گەلەك گران ل سەر راوہستت.

د ئی قۆناخا ئەفرۆ ئەم تیدە، دیارە بەرژەوہندی یا رۆژئاقا ناخوازت بزاقا کوردان بینا خوە بستە بیت و بینت لەو ئاریشەیا وان پی چی بیت چارەسەر بکن ژ ی دەرمانکرنا وی دەینلنە ب ھیقی یا کوردان ب خوہفە. ئەفە ھەمی ژ ی ل بینا ھندی دئیتتە کرن کو بزاقا کوردان یا مللەتینی نەبتە ئۆشت و ئەگەرا ھەزیان و وەر گەریانا تەختی فەرمانداری یا وان رژیمن ئەو و رۆژئاقا بایەك و تایەك د دەفەرئەدە. چ گاقا رۆژئاقا گەھشتە وی باوہری کو ئیدی چو سەر ژ پەنگا وان رژیمن نائینە ھلکرن، دی داف و دەزیکین ھەقالینی یا خوە بۆ کوردان قاهیمتر ئی کت. تی ھەییە ھنگی رپیکئی ل بەر بزاقا کوردان خوہش بکت، پیگاقا دووماھی پی ژ ی بافیژت، کو سەرخوەبوونا مللەتی کورد و کوردستانی یە.. ئەفرۆ سەردەف ھەر وەکی ئاشکەرا تەنی دەر گەھی رپیکا خوە بەرھەفکرنی (چ ئۆتۆنۆمی چ فیدرالیزم) بۆ وی پیگاقا ژینگۆتی نیف فە کری یە. ھەتا نوکە ژ ی ھەمی

سالۇخەت و نیشان ھندى ديار دکن کو ھيژ دۇزا كوردان ئەفرازى يەكى
 دريژى بى نشيفە. پرائى يا كوردان ب خوه زى - نه بته كيماسى - ھيژ
 ژخيزانى (ژارى) و كورەكۆلى يا خوه ژ ئاليستنا ھەفيسا دەستى پيشفەتر
 د دەست دە نينه. پشتەفانى و ھەفالىنى يا بۆ مللەتئى مە يى خوه نەدیتى
 دئیتە کرن، چ يا خويانى ل پشت چ زى يا بيانى.. ھيژ ب گەلەك
 قۇناخان د بن گرانى يا بارئ مللەتئى مە دەيە. گەلەجا ب نائى پشتەفانى
 و ھەفالىنى يى زەند و باسكين دژمنايى يى دئیتە ھلدان. د گەورى يا مەدە
 بچت يان نەچت، كاودانين مە يين ئەفرۆ سيتافكا قى راستى يئنه. ليك
 بركى و خوه پراكيشان و چووققە كيشكانا بەند و بەرەك وئالى يين كورد
 ل سەر سەر كيشى و رېبەرى يى.. لەيزۆك و پيپەستا دژمنان ل سەر زكى
 مە.. پەردە پۆشكرن و روو خوه شكرنا لەيزۆك و پيپەستا نائىنايى ژبەرى
 ھندەك خويانى و بيانى يان قە و ل بەر رېك و رېنانا بەرژە و ھند
 وداخواز يين بەرتەنگين رۆژى.. ئەقنە ھەمى سەربارى سوو جەلۆكرنا
 پشتەفانى و ھەفالىنى يا خويانى و بيانى يان دەرھەقى دۇزا مللەتئى مەدە،
 نزماتى وداكتەنا پيک و پاىەيا (مستوى) رابوونى ب خوه زى ل بەر
 گرانه بارئ مللەتئى مە بەلى وئاشكەرا دکن.

من ئەف بەرۆكە ھەمى دا بەر سنگى خوه دا ديار بيت كو ھەفېرى
 ئارپشەيا مە كوردان ب ئاف و خويى يا گەلە دەست ولەپان - ھند نەپەنى
 و ھند ئاشكەرا، ھند خويانى و ھند بيانى - ھاتى يە گەلچە کرن. گرىدانا قى
 گەلچە كرنى ب مللەتە كى يان چەند مللەتان قە و گونە ھكار كرنان
 مللەتان ب گونە ھا خوندكار و فەرماندارين وان، ژ سادە كرن (تبسيط)

ئارپشەيى پېقەتر نېنە. زېلى قى زى ژىك نەقافارتنا مللەت و خوندكاران
 زى نېشانەكە ژ نېشانېن نەناسىنا ھەردووكان (مىللەت و خوندكاران)
 ل سەر پەنگى وان يى دورست. ئەو چ مىللەتە د قى رۆژھەلاتا مەدە، د بن
 پى ستەمكارى و چاقسۆرى يا خوندكار وفەرماندارېن خوەدە دەنگى خوە
 ھەي؟ ئەو چ مىللەتە د بن ھەمان پى دە، دەستبەردايى و دەقبەردايى
 وئازاد د ھلبژارتنا دەست و دارا خوەدە؟ كا ئەو خوندكار و فەرماندارېن
 ب كرىار نەبەس ب گۆتن خزمەتكارېن مىللەتى خوە؟ كا ئەوېن مىللەت
 ھەمى، ب بچووك و مەزن قە، ب ژن و مېرقە و ب دارى ترس و برس
 و زۆرى، نە د خزمەتا وان و دەستەكا وان دە؟! د بن دارى فەرماندارى
 و خوندكارى يا رۆژھەلاتى يا نوکەقە، سادەترىن مافىن دەستووردايى
 ل رۆژئاقا مەزنىن گونەھە برپارا سەرھنداكرنا وەلاتى يان پېقە
 گرېدايى.. چونكو ب راستى و بى چاف گرتن، كاروكرىار و گۆتىن
 خوندكار و سەرداران ل دەف مە، ژ ھندى ماسترن مە ھەوجەيى دەستوور
 و ياسايەكى بكن، ژ ھندى پېرۆزترن خوە ل تان و پەرژانان بگرن و بېنە
 بابەت بۆ رەخنەلېگرتنى. فەرماندارى و دەسەلات (چ گۆتن و چ رەفتار)
 ل دەف مە نەفەرمانبەرىيە (وظیفە) ب ناقى مىللەتى دئىتە كرن، بەلكوو
 چاقسۆرى و ئاغاتىيە ل سەر سەرى مىللەتى دئىتە كرن؛ چاقسۆرى
 و ئاغاتىيە كا پاوانكرىيە ل سەر ناقى دەستەكا سەردەست و دەسەلاتدار.
 پېزانىن و تېگەھشتنا مە ھېژ خوە ل پىك و بازا ناقەرۆكا وان درووشمان
 نەدايىيە يېن ئەم ھل ددن و خوە لى دكنە خودان.. پېزانىن و تېگەھشتنا
 مە ھېژ ل بلندايى يا ناقەرۆكا درووشمېن ژىگۆتى بەژن نەكرىيە؛ ھېژ

ژکه فلورژانکی روخساری (شکل) دهرنه که فتی به. لهو بیخیرترین هه فپر کی
 ونه لیکي یا سیاسی ل دهف مه کلیلی فه کرنا دهر گه هی هه می ره نگین
 مالویرانی و کوشتنی به. فیکنه که فتن (التناقض) مؤره کا ناشکه را و بهر چافه
 ب هزرا مه یا سیاسی فه.. سیاسی یین مه دناف دابیشا دیمو کراتی
 وسه بهستی یا دهر برینی ورپر گرنا نه وه کهه فی یا بیرو باوهر و هزران ده،
 ب زمانی چووقی و ترساندنئ - نه خاسمه نه گهر دهسه لاتداربن - بهری
 خهلکی ههر ددنه زرته کی و دکتاتوری یئ. ههر هزر و بوچونه کا سیاسی یا
 جودا ژ یا خوه، ب «خاپینوک» و «پاشقه مایی» و «نهرزان» و «مللهت
 دژمن» ب ناف دکن. ب فان ناف و زاراقین رهنگلاستیک بهردهوام
 بهر پیچونا خوه یا دکتاتوری بهردهپوش دکن، و بهردهوام خهلکی ژبو
 خزمه تا وی ستوکیش دکن. نه فه هه می د بن هلدانا چهند درووشمه کین
 بهس ناف و بی هناف ده، دئیته کرن. پیکا پیزانین و تیگه هشستا مه
 د واری سیاستی ده هیژ د قوناخا ساقاتی یئ دهیه؛ قوناخا خوه راکیشان
 و بهرسنگرتن و دهستدانه چه کی د پیش دان و ستاندن و گینگاشه یئ فه.
 سیاست د فی رورزه لاتا مه ده نه گه هشتی به وی قوناخی یا مللهت
 و خوندکار تیده د نافیک ده دئینه بشافتن و دبنه دو روو بو یهک نهینکی،
 روویهک پشت وروویهک بهر. ل سهر ناخا کیم تیگه هشتن و نه زانینی میر
 و خوندکار نه ره واترین سیاست و بی وژدانترین بریاری د سهر مللهتی ره
 دبویرن و دکنه پشتی یئ پشتا ههر کهسه کی بایی وی ناخی هلدیمیژت.
 مللهت زی باجا بی ناگه می و نه زانینا خوه فی، ژ ته نایی یا جانئ خوه
 ددت. ههر دهنگه کی ب هلدانا درووشمی بی دلی یئ زی خوه بیتته دهر یان

خوه نهوه كرى (نهر ازی) بكت، پړی جار ان ب داروبه رین ته په سهر كرن و گرتن و كوشتنی دئیته څه چغاندن. قانونا نه دهنګ و نه رهنگ ژى نيزيكتين مهانه يه، پړويی هر ره شه كریاره كا هوسا، ژ دهره و پى بیته سپيكرن. سووچ و گونه هین كهر كرى و كساركرى (حازر) و په ایداكرى ژى مشنه. كیماسی یا ههمی سهر گیزی و ناریشه یین مه یین سیاسی پیڅه گلوه ند و گلوواز نه څه یه. نه څه یه بارا پتر خهلكی ل ده څ مه وهك كهری په زی پيش چاف دكت. كى سهر كیش بت نهو دوو كیشكن. د بن كاری څی دوو كیشكى یا كوره و په زكى ده، هر فرماندار و دار ب دهسته كى هبت چ قهنج چ خراب كاروانی خوه هیه. څی كاروانی ل دوو داخوازا نارمانجین خوه یین تایبه تی دناژوت. فان نارمانجان ب ملله تی ههمی بی څه دنووسینت، چونكو سهرانسهری ملله تی دكاروانی خوه یی سهر كوره ولغاڅكرى په دینت. بی ناگه ی، نه زانین، دهسته نگی، دوو كیشكى یا كوره و په زكى یا ب هیڅینی نووجاڅینی یی هاتی په مه یاندن، و ل سهر پشستا شیلیكرنا چافكانیكین هشیاری و تیگه هشتی بهرده وام دئیته كوور كرن. نه څه ههمی قهیدن مه دهسته گریډایی و پیگریډایی وده څگریډایی دكن، چ هم بزنان چ هم نه زانن. كورت كرمانجی بهرهمبه ری فیان و نه فیانا میر و خونداران، فیان و نه فیانا ملله تان ل ده څ مه ب چو ناچت هه تا بكه څته د تهر ازوویه كی ده. د واری دان و كهر كرن و فه سالكرنا برپاران ده، و د سه قایه كى تیړ و ته ژى ژسهرده ستی یا دوو څكاتی و دوو كیشكى یی ده وه كى یی مه، كه نگی ملله تان هند فیان ونه فیان هیه، خه له تی ل سهر بیته گرتن؟ ۱- بچووكترین

تايبهتمه ندى يېن هەر سهره كى ژى هه تا ب دهستى شانهيېن خونديكارى
 ديموكرات زار و دكتاتور رهفتار نه ئينه شه قله كرن، ناگه هنه سهر بيده رى.
 مير و خونديكار ل دهف مه ئه و هه سكوويه نه يى د هه مى ديزان ده!!
 مللهت و خونديكار ب تايبه تى د قى رۆژه لاتا مه ده نه دو روونه بۆ يهك
 نه ينىكى (عهينى) يهك بچووكه و يهك مه زن وه كى هندهك هزر دكن
 وهؤسا بۆ دچن. بهلكوو هه رهك روويه كى جودايه ژ نه ينىكه كا جودا.
 ل ئيره بت، ل ويرا هه.. په رگال (وضع) ئه فه يه و رهوش هه ر ئه ف
 رهوشه يه. له و نه د جهى خواهه يه ئه م ملله ته كى موسلمانى نه كورد، چ
 عه ره ب، چ تورك، چ فارس، ب گونه ها خونديكار و فه رماندارين وى
 گونه هكار بكن. بلال مه گران نه ئيت، ل سهر بنياتا ژيك قافارتنا بۆرى
 دهستين قان ملله تان ژ هه ر رژيمه كا توخپه ريس و كورد دژمن
 د شووشينه. نه گه ر رژيمين سهرده ستى قان ملله تان، ب نا قى ملله تين بن
 ده ستى خواهه ژى ده ستين خواهه يېن چه پهل و ريشن ل ملله ته كى وه كى
 كوردان هلكرين، دهسته لكرنا وان ژبو هندي بوويه چو هه فه ندى يېن
 دؤستينى و هه قالي نى يى د ناقبه را هه ردوو جوونان ده (ملله تى كورد
 و ملله تين نه و ژى) نه مين و ليك بينه كي ر و په نير. سه رانسهرى ملله تين
 بن ده ستى خواهه د كۆزك و چه په ران ده رست بكن و بدنه بهر پينجان دا
 سنگى دژمنا يى يى ل ملله تى مه يى كورد بدن، و بارى ملله تى مه د بزاقا
 رزگار بخوازى يى ده گرانتر لى بكن و پشتى ژى بستين. د كاودانه كى هؤسا
 يى ئالوزده چيتر نه وه ملله تى مه دؤستينى و هه قالي نى يا ملله تين جيران
 زده ست خواهه نه كت دا ده ليقه هلنه كه فت، رژيمين كورد دژمن، هه رهك

ژبهړی خوږه شهړی د ناقهرا ملله تی مه و دهستهك و دهزگههین خوږه ده
 د کراسی دژمنایی یا دو مللهتین براده، ب ناوایه کی وهسا بهرچاف بکت،
 کو ناقا وان ژی چوجا ب جوړه کی ده نهچت. ل سهر فی نیشادان
 وبهرچافکرنی نهزنانان وهسا سهرگهرم بکن کو بهلهسته خوږه ژ هه می
 ههښه ندی و داف و دهزیکین دؤستینی و براتی بی - چ کهفن چ ژی نوو -
 بشون و ب ههوه کی رابنه سهر خوږه و جانگی ههښووه بها بکن. فینجا
 نه گهر یه کی کرمه کی خرابی بی د دهرهقی ههر مللهته کی موسلمانن
 نه کورد د سهری ده بلقلقت، چیت نهوه قهنج و خرابان ژیک فهوه ژیرت
 وتهر وهشکان نه دته ناقیک؛ چیت نهوه جوامیران ژی ل بهر بارانا
 زمانه هشی بی تهر نهکت. نه فین کوردپهروه ری بی بو خوږه دکنه په رده یه کا
 رهش، ل پشت، ناقاهی بی براتی بی دهرپرفن، و تانان د موسلماننه تی بی
 دقوتن، نهو ژی ههر ل سهر ناخا ساروبارا توخه پهریسی بی گازی و بانگینا
 خوږه شین دکن. وان ژی خه نجهرا دژمنایی یا مللهتان د بهر شووتکی پره یه.
 چونکو کوردپهروه ری یا ب چافی کهر ب و نه فیانی درپنته مللهتین
 چارکناری خوږه، نه ژ وی عه رب پهروه ری بی یه دووره، نه ژ وی تورک
 پهروه ری بی یه دووره یا ههر ب وی چافی درپنته کوردان. ب دیتنا من،
 خودانین فی توخه کوردپهروه ری بی هیژ خوږه ل پیک وبازا بهرپسیاری بی
 (مستولیه) نه دایینه بینه جهی باوه ری بی و پشت پی بیته گریدان. بهلکوو
 جهی وان بی دورست د مهیدانا بزاقا رزگاربخوازا کوردینی بی ده دانگ
 ودههمه ن و کوژیرانکن. بیر و بوچون و هزرین نهو ل سهر هیژ نهون یین
 کراسی ساده و ساکاری بی ل بهر؛ هیژ نهون یین خوونا توخه پهریسی

ودكتاتورىيى د دهماران ده دگهرت؛ هيژ نهون يپن «ب چيله كا پخه لوك
 گارانه كى دهمرمين». خودانين قى توخه كوردپهروهرييى ل بهر نشتاخ
 و قريژا قى ههميچكى ب ئاوايه كى ساويلكه و ساده زوردارى
 و دورندهيى يا ههمى رژيمين داگير كهرين كوردستانى پال ددنه سهر
 ملله تين ئەف رژيمه ژى. د سنگى زوردارى و دورندهيى يا ژيگوتى ده،
 و د كراسى تفاهه كا ناف و زاراڤين رهنككرى و رووخو هسكرى يپن
 شهوقدار و تهسته يسوك و فه كيشوك ده وهك پيشكهفتنى،
 نازادىخوازييى، وهلات پهروهرييى، ددنه سهر بى گونه هان ژى.. پشتگر
 و پشته فاني قى بوجون و بهر پيچونى ب نافي سته مليكرى و تهپه سهران،
 و د بن هلكرنا ناگرى دژمنايى يا ههر تشته كى مورا ئيسلامى پيشه، فان
 ناخفتين قهلهو و قهبه و ستوب زهنگل دكنه ددان و كيلبين كهر ب و كين
 و نه قيانى، وههمى داڤ و دهزيكين يه كگرتن و براتىيى پى دكوژن.
 مخابن ههتا نوكه وهندى فان ناخفتنان ل سهر پرويى ئهردى و ل ههر
 جهه كى ههى بى دايبينه بهر خوه، ژ سهر گيژى و تهنگاڤى و نهخوه شىيان
 پيشه تر ژى نه هاتى يه ديتن. د مهيدانا خزمه تكارى يا ژ دل ده، ژ خلوله يى
 و قاليكى و خرشاتىيى پيشه تر ب سهر بيژنگا وان نه كهفتى يه. خهله كين
 گرفتارىيان د زنجيرا سته مكارى يه كا دووقدرىژ و ستورده قهفياينه
 پشتيك و بوويينه دووقهرىژك. ههمى گافان ب تيز و هيژا شيروتيران،
 هيژا چاف ترساندنى هاتينه نخافتن. زوردارى ل پشت پهرديه كا رهشا
 ده فخوه شى و ده قه لاقى و سهر كولا فكان و ب نافي پارستنا تهنايى
 و نازادى و هه قخوازييى رۆژ ب رۆژ ستورتر و قهلهوتر لى هاتى يه

وبوویی به قرگۆشتانی ل سەر که له خێ دەستکورت و ههزاران. د بن باری
دهفخوهشی و دهقمه لاقی یا فان گرانه ناف و زاراقین قه له و و قه به یین
خوه شخه رج د بازارا سیاسه تی ده، هه می گافان هلکه فتنا ده لیقه یا
که یس خوهشی و ته نایی پی خه ون و هزره ته.. خوه لی ب سه ری ئاخێ ده می
ئه ف ناف و زاراقه د بنه ماخوی ۱۱.

ب سهرقه ژ منه ژ بن شه دژمنه

نه فرۆ پيشبهري گهف و قهبين پاشكهفتن و بندهستى يا ژ نافده
ژره خه كى و پيشكهفتن و سهردهستى يا ژ دهرقه ژ ره خه كى دى، و د ناف
شلقاف و زفرۆ كين فان گهف و قهبان ده هندهك تل و پلين ل سهر رپنكا
رهنگرن و رووخوهشكرنا درووشمين وهلاتپهروهري يى د چهرن، نيسلامى
دكنه كاكلكا پيرۆزكرنا په رژانئ نه لفى چافلپكرن و دوو فكاتى يى. ل بينا
خوه سهركرن و دوورخستنا بهر و بير وهزران ژ په رژانئ نافينايى، قافارتن
و فهوه ژارتنا ل سهر بنيات و بنسزا نيسلامى ب خوه ژى پى دايننه بهر
خوه دهنگيخن. د وارى فئ رينانئ ده؛ فئ بهر يخنوه دانا پشت ل نيسلامى،
تل و پل و دهف و چاف همى تاشكهر و نه تاشكهر دبنه كۆزك و
چه پهرين سهر پريكرن و له كه داركرنا موسلمانته يى، وههر ل سهر شوپا
چافلپكرن و دوو فكاتى يى. چافلپكرنا سهردهستان خالا سهره كى يا
دهستپيكرنى به د فئ هنگا فتنئ ده. دووماهى ژى ل سهر هندى
رادوهستت كو ريسى مه سهر ژ نوو بته هرى. د خه له كا دافكيشكرنه كا
هوسا چافلپكرى وههرزه كارده ليفكى ده فمه لاقى و سالووسى يى د پشتا
مه دئينه دان وئهم و هسا دئينه تيگه هاندن كو موسلمانته تۆز و گهر كا
سهرده مين كه فنين داگير كرنى به، داخا دهستدرى تى يى به ل سهر دفنا مه،
دوو و دوو كيلا كه فنه پهريسى و پاشقه مانى به، دهنكى پاشكهفتن و نه زانين
و سافاتى يى به، پهرتاله كى بيانى و ژهنگرتى به، د بازارا كوردينى يى ده
دثيت كهس لى نه بته بكر و ل خودانان بيته زفراندن.. نهف زره له كه يين
ب سهرقه گرم (گهرم) و ژ بنقه نرم ب گويفك و ريشه لوكين «دهنگى

ئازادىيى وخەتىرا رزگارىيى» دئىنە خەملاندن. د بن دروشمى
 «پاشدەبرنا كەفنه پەرىسى و بەنەستو كرنا دەنگى نەزانىنى» شكەستكىن
 گەلە بىروباوهرىن دانگا شەرمى ز سەرچۆيى پى دئىنە ساخكرن. د
 قەپوشكا چەند بىروباوهرە كىن هەشك و قالبگرتىيىن رەنگ رەنگ
 و دىندژمن دە، و د سىنۆرى دەفەرگەرى و وەلاتىنىيەكا بەرتەنگ و ب
 گومان دە، رىك دئىنە خوەشكرن و بانگ و گازى و دروشم دئىنە
 تفتفاندن كو بەرى كوردان بەر بەر ژ موسلمانەتىيى بىتە وەرگىران
 وئىسلام د كوردستانى دە بنچۆك بىت. ب هەمى رىكان نەپەنى
 وئاشكەرا بزاف دئىتە كرن، بەرى زفرىنا خەلكى بۆ موسلمانەتىيى بىتە
 مەزاختن (ژبەبرن)، بەرۆكى د بەررە زفرىن و تەپەسەر كرنى ل
 موسلمانەتىيى بىتە فەكرن، دافەنەپەرتە بازارا ژىن و ژيارى، ژىي ئىسلاما
 مەين و فەدەر دەرنە كەفت. دەرفەيى پەرزانى فەدەرىيى بستەيىيان
 نەكت. د چارچۆفەيى فى لىگەپىان و بەرپىچۆنى دە، ئازادىخوазى
 و وەلاتپەروەرى دىنە شىر و تىر و بشر، ب هەسانى كوردىنىيى دئىنە
 خوەشكرن بۆ هەنگاقتن و لە كەدار كرنا ئىسلامى؛ بۆ فەبىرەن و پەرزانكرنا
 بىف و دەلىقەيا هزر كرنى (التفكير)؛ بۆ دەفگرتىدان و چاقتارىكرنى. ئەفە
 هەمى ب نافی فەرفەفاندن و دانەپاشا سور و سەقەما بى چارەيى و نەهاتن و
 پاشكەفتنى. زەمەتە ل سەر ناخا هزر كرن و پەوشەنبىرى يا مە يا تىر
 فالايى، مرؤف ل سەرەكى بىننژت نەخودانى خوە و بەرپىچۆنەكا ژ فى
 رەنگىت. چونكو ئەف بەرپىچۆنە ب كىم تىگەهشتن و دوو كىشكى و
 تەرەفدارىيى فە يە گرئىدايىيە. سەر و بەرى داكەتى و فەهەرفتىيى مە زى -

بۇ يا خراب - هەتا ئەفرۇ ژى ناخە كا قەلەوہ بۇ ماككرون و كورر كرنا هەمى
 رەنگىن سادەيى و بىئاگەھى و قالايىيى و د هەمى بەر و بەياقان دە،
 رەوشەنبىرى و نەرەوشەنبىرى. خودانىسن قىي بەرپىچۆنىيىر و باوہر و
 بۇچۆنىن خوہ د قالايىيە كا رەوشەنبىرى و نەرەوشەنبىرى يا هۇسا دە، ل
 بلندايى يا ئەسمانى دبىنن. پىكا تىگەھشتا كەسى ژ خوہ پىقەتر ل وى
 بلندايىيى نابينن كو هپزايى دەرپرېنى بت. لەو مافى سەر بەستى يا
 دەرپرېنى بۇ كەسى ژ خوہ پىقەتر نائىخن. بىر و باوہر و بۇچۆنىن غەبرى
 خوہ هەردەم وەسا بەرچاڧ دكن كو ھندەك رەنگ و نافەرۇكىن ژەنگرتى
 و كىرنەھاتى و وەخت ب سەر قەچۆيىنە، دقېت ئەم ئەفرۇ د سەررە رابۇرن
 و خوہ لى نەگرن، ب دلخوہشى نە، ب دلنە خوہشى و شورەشانە.. ژنشيف
 نە، ژ ئەقراز. هۇسا ئەف توخە تۇفە درپكا جھىنانا داخواز و مەرەمىن خوہ
 دە، درپكا بەنەستوكرنا بەرھنگارىن خوہ دە، ب دەستى خوہ نەبت،
 ب زمانى خوہ پرۇژىيە كى بەردەوامن بۇ دارپىچكرن و دەستكىسى
 و پىداندەسەرى. پرۇژىيە كى بەردەوامن بۇ خوہ رستكرنا (تطبيع) بندەستى
 و دووقەلانكىيى. پر ئاسايىيە بەرانبەرى گوھۇرېنل دوو دى خوہ
 رەوشەنبىرى يا خوہ ژى د خزمەتا ژى درپكرنا زىدە گافىيىن مىر
 و خوندكاران دە قەلقىنن و بۇ داچەمن. چونكو تەنايى و ئىورىنى
 دپىداندەسەر و دارپىچكرنى رە دبىنن، د ھندى رە دبىنن ئەو د سەر
 ياسايى رە بن، نە ياسا د سەر وان رە بت. ژبەر ھندى شاكىن كاتەدانا
 ژىنى ل دەف مە د برېنە. وەرارا وى رپاوەستىايىيە. قى رپاوەستىانى هەتا
 نوکە ژى دەرگەھ ل هەمى رەنگىن چىكرن و قەنجىيى گرتىيە. د بن سەھا

فئى كوشتن و قەپەچە كرنا (مصادرة) هزر كرنى دە، بۇ بيروباوهر و بۇچۇنان
 زى كراسەك دئيتتە كەر كرن بەس ل بەژنا خزمەتا چاقسۇرىيى. ھەر
 بابەتەك، ھەر ئارپىشەيەك، بەرى بىتتە قەكۇلان، خودانا شروۇقە كرنە كا قەپرى
 و بەرسفە كا كەر كرى و ژبەر كرى يە. خوہ دە مەيدانا قەكۇلان و
 شروۇقە كرنا بوويەر و پرودانين ديروۇكى زى دە، بوويەر و پروودان ب
 ئاوايە كى وەسا دئيتتە رەنين و داتراشين كو موويە كى ژكراسى خزمەتا
 بيروباوهرين قەپرى دەرنەكەفن. ئەف كرىارە زى د تۇكا فئى فالايى يا
 رەوشەنيرى دە ئەفا پىشتەر زى ھاتى يە گۇتن، ژبى بەختى ب بال زانست
 و زانينى قە دئيتتە ليدان، دا دەفئى رەخنە ليگرتنى زى بىتتە گرتن،
 وچاقفە كرى زى ل سەر چاقتارى بن. ھۇسا خودانين فئى بەرپىچۇنى
 دخەلە كا ھندەك قەيد و قابلين ھشك و بەرتەنگين قەپرى يين ھزر كرنى دە
 دزقپن. د وارى دەربرىنى دە دەر گەھى سەربەستىيى، دەرفەيى فئى
 خەلە كى، ل خوہ ب خوہ زى دگرن، فيجا دى چاوا ل غەيرى خوہ
 قەكن. ئەگەر خودانين فئى بەرپىچۇنى ھزرا زمانى زانينى (لغة العلم)
 ژزمانى خوہ دكن، پىندقى يە بزنان، زانين بيروباوهر و ھزران قالب نادت؛
 كراسى رابوون و پروونشتە كا قەپرى (محدد) ب دارى زورى ناكە بەر
 كەسى. ئەگەر ژ خوہ ھزرا سياسىيان ژ خوہ دكن، د چارچۇقەيى فئى
 بەرپىچۇنا تەنگاف دە، ژيانە كا سياسىيا پاقر چوجا سەرى نابت. ئەف
 بەرپىچۇنە ژ رىك و ھزرىن خراب پىقەتر ل سەر رىقەبەرنا دەسەلات
 و فەرماندارىيى ناكە بان. مير و خونداكاران دكتە سەر و بنگەھى ھەمى
 زين و ژيارا مە، سەرەگوى و بەھا و پىرووزىيى ب مەردىنى بەس ب سەر

وان ده دادپښت. كهسى دهرځه يې چارچوځه يې پښه برنا دهسه لاتداري يې،
دكته داردويي (وقود) هلكرنا ټاگري دهسه لاتداري يې. نه گهر د ټاگري
ژي ده نه هاته سوټن، دي بته سهري ته پ و مستان.

ب راستي دځي روزه لاتا مه يا دورووده ب دهسته ټينان و دهست
دانانه سهر فرمانداري و دهسه لاتي ټارمانجه كه دهست ودار بو دهست ودار
خوه ب سهروچاف شه دټاځيژني. ټارمانجه قهت نه پښك و پښازه بو
دهسته ټينانا ټارمانجا بهر دهستكرنا ټيورين (استقرار) و ته نايي يې. ژبه ر
هندي فرمانداري و دهسه لات ل دهف مه دبه ماكا همي په نكيڼ سته م
وزورداري و هه پافتي. قهت نابته نه گهرهك ژ نه گهرين شينكرن و گه شكرنا
ټازادي و ټافاكرني. ټه شارتن پي نه قيت دهست و داري ل دهف مه، نه
پښه برنه كا سنگره ه و پښه كري و پاڅوه، نه تيگه هشتنه، بهلكوو نژده فاني
و پښگري يه، چوجا ژ پشت تاري يا په رده يان دهرنا كهفت و ههر دوروي
چاقان دټيغه كرن. لهو پراني يا خهلكي روزه لاتي بي باوه رن ژ ههر دهست
وداره كا روونته سهر ته ختي فرمانداري و دهسه لاتي. نه گهر سهر دهف يار
ژي بن د دل ده نه يان. پراني يا خهلكي روزه لاتي د بن داري زوري ده
تشتي روزه بو روزه لي زيده دبت، مخابن ده ټمه لاقې و دهره ون؛ د سي
بارين ژينا خوه ده ل سهر ده پي شانويي ده ټمه لاقې و دهره وان نه كهرن،
بهس زارځه كرنې دكن. نه باوه ره كه سين هوسا وب ځي ټاوايي دهستمچ
خوه ژخزمه تا شينكرن و گه شكرنا ټافاكرن و ته نايي يې پاشده كيش دكن،
روژه كي ب ته ني ژي بينه سه رين خزمهت و قه نجي يې. نه باوه ره ټهف بير
وبوچون و بهر پيچونين شاش و شه پرزه و هه له لي وسافا، يين تيگه لي

ئووجاخىنى يى، ئەقېن دەست ودارىن پۇرژەلەتتى ھەردەم ل سەمتا بەرژەو ھەندا خوە يا تايبەتتى پال ددن، بشىن ئاف وھەوايەكى ديموكراتى وھكى يى پۇرژئافا پەيدا بكن. چونكو مە ئەو بىر و بۇچۇن و بەر يىچۇنا گشتى يا ب ھىز و چاقفە كرى نىنە ئەوا ديموكراتى يا پۇرژئافا د رېئفەچۇنا خوەدە پالى خوە ددتى. جودايى يا سەرەكى دوار و وار گەھى ئازۇتن و رېئفەبرنا دەسەلات و فەرماندارى يى دە د ئاقبەرا مە و پۇرژئافادە ھەر ئەقەيە. ژفى خالى سەرئەقرازى و سەرئىشىقى دەست پى دكن.

راستیخوازی و تاگیری د کراسه کی ده ناچن!!

راستیخواز و نه فین هه ردهم ل سه متا نارمانجا راستی بی کاروانی بزاف و خه باتا خوه دئاژون، چو بیروباوه و هزران ل بهر شهوقا ریك و پرتانا غهیری خوه به گهم ناكن. ل بهر رپوناهمی و تیرپوژكا زانینی، نه دكونیشكا چاقلیکرنی ده، چاقین خوه دگیرن.. هه ر تشته کی ب نافی وی بی دورست ب ناف دکن. ئیورگه ها وان د ده رافی هزرکرنی ده (التفکیر)، دده رافی راستیخوازی بی ده نه و ئیورگه هه یه؛ نه و هیلین ولانداره یه یا بهس راستی بی تیده دبینن. نه گهر نه ل کناری راستی بی بت ل چو کناران نائتورن.

درپکا داخوآزا زانینی ده؛ درپکا داخوآزا راستی بی ده، بزافا راستیخوازی بی د قالبی چو بیروباوه رین خرش وهشك ده نائیته قه فاندن. بزافا وی د بن سیبه را بهرنامه و پرؤگرامی پارته كا ده ستیشانکری ده ب دووماهی نائیت، و نائیته په رزانکرن.. گه له کی یا نه فام ونه زانان نه ئاسته نگه درپکا داخوآزا راستی وزانینی ده ل دهف راستیخوآزان. ههروهسا پچه کی یا هه فالین راستی بی زی، بهری راستیخوآزان چوجا ژ راستی بی وهرناگیرت ودلی وان زی سارناکت.

موسلمانه تی د کۆك و بنیاتا خوه ده نه و راستی به یه یا زانین بهری مه ددتی نه نه زانین. راستی به چونکو مرو فین هه می ملله تان - چ رهش، چ سپی، چ سور - ده قی بی ده؛ د ئه رك و بهر پسیاری بی ده وه کههف ویه کسان لی دکت. که سی نه وه هه قه نینه خوه ژ بهر پسیاری بی بدته پاش چ ل ژیریت چ زی ل ژور.. هه می وه کههف ویه کسانن بهرانبه ری جهئینانا

ياسا وفهرمانين خودى، وه كههف ويه كسانن بهرانبهري جهئنانا ئهركى
 بهنداتى يى دچار چؤقه يى پهرستنا خودى ده.. وه كههف ويه كسانن
 بهرانبهري بهلافه گيپرى ودانه پاشا بهلايى. ئيسلامى ل سهر خاترا چاڤين
 ته كمير ومروقه كى، چوجا «كؤمهل» نه دايه پشت خوه.. مروڤ
 وكؤمهل، مروڤ ومروڤاتى دئيسلامى ده دافين تيك هلكيشايينه، نابت
 بينه قهره شانندن؛ نابت بينه دافدا فكرن. زبهرفى يه كى مروڤى موسلمان
 خوه نائافينه دچه پهرى دژمنايى يا چو ملله تان ده، مروڤى موسلمان كراسى
 بهژنا كهسى ب گهز ومه قهسا جه ووارى كه رناكت؛ پالى قهنجى و خرابى يا
 كهسى نادته نه ژاد وملله تى زى. دچاڤى ئيسلامى ده ئهرد ههمى ب سهر
 وبهره پيروزه. رؤژا خودى دايى پيرؤزى وبهره كهت ب سهرده دارپتى به
 «وجعل فيها رواسى من فوقها وبارك فيها - چيال سهر چيكرن،
 وبهره كهت وپيرؤزى ب سهرده دارپت، ئانكو تير خير وبيكر» نابت
 چاڤ ز چوجا واران بينه شكانندن؛ نابت جه و واريان نفش بينه كيش
 ويڤقا دژوونكرن وبژوونكرنا مروڤان. هيڤينى دژوونى وبژوونى يى نه جه
 و واره، نه نفشه؛ تهقوايه «ان اكرمكم عند الله اتقاكم - يى ژ ههوه
 ههمى يان چيست ل دهف خودى، يى ژ ههوه ههمى يان تهقواتره».
 موسلمانتهتى كهسى د بهر هندى ره ناكلت خوه ب داف وده لنگين
 ملله تينى يى قه بچر سينت ول سهر بنياتا وي ب تهنى جفات وكؤمبونان
 گرى بدت. داخوازا موسلمانتهتى يى نه ههوه مروڤان ب كهف ونيشانين
 قانه كا ناخى يان زمانه كى ژيك قاقيرت. ژيك قاقارتنا مروڤان ل سهر فى
 بنوكى بهرتهنگ وده قهركى، نه باشى يا وان دهستنيشان دكت نه زى خرابى يا

وان.. موسلمانه تی رینانا تهنگ وتاری یا ملله تینی ووه لاتینی یا ده قهرکی،
 نهوا ل سهر بناخه و بنیاتا توخپه ریسی یی هاتی به دانان، بو خوه ناکته
 هیمی گازی کونی. چونکو گازی یا وی یا ته قایی وهیسی و داخوایین وی
 یین به رفره ه، نه مازه پیکیینانا موسلمانه تی یا ته قایی نهوا ههر موسلمانه ک
 د واری ویاده سیمایی خوه یی جیهانی وهر دگرت، پی سهر پی نابن.
 ههمی مللهت دچار چوقه یی موسلمانه تی یی ده براجانن، و برایی ده یبابی
 دچار چوقه یی بی دینی و دیند زمنی یی ده ب چاقی موسلمانه تی یی دژمنه.
 یا موسلمانه تی دبیزت نه قیه: «لا تجد قوماً یؤمنون بالله والیوم الآخر
 یوادون من حاد الله ورسوله ولو كانوا آباءهم أو أبناءهم أو إخوانهم أو
 عشیرتهم...» ناکو که سین باوهری ب خودی و رۇزا ئاخره تی
 هه یین، چو هه قبه ندی یین هه قالینی و قیانی، ل سهر بنیاتا ئاگر و خوون
 وئوو جاخینی یی، د گهل وان که سان گری نادن یین دژمنایی یا خودی
 و پیغه مبه ری وی دکن وژ ریکا وان قاری دبن... ته نی نه قیه روو
 ورووباری هه قی یی؛ نه قیه کاکلکا وه که هقی ویه کسانیی یا دورست.
 نه قیه تهرازوویا بهایی ههر که سه کی ب دورستی پی دئیته کی شان چ
 ته کمیر بت چ زی جفات و کوم.. چو ریک وری باز و بهرنامه
 و فلهسه فه یین ده ستچی کری یین مروقان ناگه نه به رفره هی و ته بابی یا
 (شمولیه) ئیسلامی. خوه نه قین ب ناقی ههمی ملله تان زی ئاخفتین،
 ستوونه ماک و پایه یین فلهسه فه یا خوه ل سهر بناخه و بنیاتا چینه کا (طبقة)
 دارده ست یان یا بنده ست دانایینه. ب چاقه کی بهر تهنگ و تاگر به ری
 خوه دایینه مروقی. دیرؤکا ئیسلامی باشزین و گه شترین به لگه و نیشانه

بۇ ديار كرنا چيئىرىيا ئىسلامى و لاوازىيا فەلسەفەيىن دەستچىكرىيىن
مرؤفان د روويى وىدە.

سەرگەرمەين فەلسەفە و بەرنامەيى دەستچىكرىيى مرؤفان د رۇژا مە
يا ئەفرۇدە، ماركسىزما بىدىن و دىن دژمنە. بىرىنى پىشتى تۇقى وى
ل سەرئەرد وئاقارى ھندەك مللەتان ھاتىيە چاندن، چاوا رۇژ بۇ رۇژى
رووبارى (مقابلى) نەراستىيىن خوە بوو، و ل قابلى بىروباوهرىن خوە يىن
ھىك و بەرتەنگ ھلنگفت و كەتە د سها مرنىدە، نە ل ئەردەكى بەلكوو
ل گەلەك ئەردان. كونا لى فەبوويى ژ پاتى پىنەكرنى ماستر بوو و زىوانا
كەتىيە زەفىيا وى ژ سينورى ئادەكرنى ژى دەر كەفت. نىشانين مرنى
د بەرفرەھتەين زەفىيا وىدە لى ديار بوون. نەشيا خوە ل بەر بىخىرتەين
باكى سەربەستىيى بگرت. ل بەر بوو خەلكى ژ برسى قورتال بكت، چاڭ
ل وى ب خوە ژ برسان دە چۆنە نىرىيا سەرى. د بىنھلكيشانا
دېموكراتىيا يەكىدە بىن لى چك بوو و فەتسى، لاش وگەودە مر، نافەكى
پووت و رەوال و ھىكارە ما. ئانكول سەرگۆتتا باب و باپىرىن مە
«داركى فسى ما د دەست دە»، ئەفە ماركسىزم. ژ رەخەكى دى فەلسەفە
و رۇژىما سەرمایەدارىيا لىبرالىخواز ھەردەم ئەو و ماركسىزم ب سەر
وستويى ھەقدووقەبوون و لىك برك بوون، و شەپەنىخا وان بوو.
ماركسىزمى مرنا وى ھەرپۇ دئىنا بنى گوهى، د خەونرۇژكېن خوەدە
بنسزا ئافاھىيى خوە ل سەر كاقلى وى دنزنى، ل سەرگۇرا وى
ب دىبلندى و قەبەيى پىپەست دكر. ئەھا ئەف سەرمایەدارىيە ب خوە
ژى ددەمەكى نىزىك دە يان ددەمەكى دوورده دى كەفتە د سها مرنىدە.

نيشانين مرنا وى تايين قهه پرتنا وى يا نه فرؤنه؛ سهر گيژى و بى سهرى
 و سهر بهر دايى يا مرؤقى سهر مايه داره د گهر داقا بى دينى و بى
 باوهرى بى ده؛ د گهر داقا بى سنج و بى ره وشتى بى ده.. مرؤقى بى باوهر،
 مرؤقى بى سنج و ره وشت رها بهر گرى بى (المقاومة) ل دهف نامينت،
 نه شيت د سنگى ئارپشه و گرفتارى بين زين و ژيارى ده خوه راگرت.
 نه فرؤ نه مرت، سوبه بى دى هر مرت!! نه قه راستى به كه پشت تى نائيتيه
 كرن. ب ريكه تفتشاندن و خه ملاندنا ئاخفتنى ب زريچك
 و ته يسته يسوكين زار اقين قه له و قه به؛ ب ريكه دهره هيكرنا
 شاره زايى بى، نائيتيه قه دهر كرن ژ چاقفه كرى يان. قه دهر كرنه قى راستى بى،
 نه شكه ستكين مار كسىزمى بى دجه برن نه ژى بين ليبراليزمى.

ژبو دانه ناسين و دانه پاشا قرقره کا بنبر

ئیسلاما پیشتر سهریی و ب لهز پروویاری فلهسهفه و ئایدیولوژییه تین دهست چیکری یین مروشان هاتی یه کرن، نه نهوه یال سهر دهستیشانکرنا وی هزر بشلقن و گومان دارژن، کا ژ ناگر و خوونا کیش بزاف و دهستهک و پروکارا (اتجاه) هه فچه رخه. نه نهوه زی یال گور کارلینکرنا سهروبهر و کاودانین نه فرؤ و دووری خانه یا دلساخی بی، ل بهژنا بهرویر و بوچونین دووره دینین سیاسی دئیته کهر کرن و ستوکیشکرن، ژبو دامراندن و سهردهینان و کویشکرنا ئیسلامی ب خوه. د فی نفیسینی ده پیکول نه هاتی یه کرن ئیسلام ل سهر چو رینان و درووشمین کهر کری یین تایبته و تهنگاف بیته پشکرن.. پیکول نه هاتی یه کرن ئیسلام بیته داردوویی (وقود) ده فزه و شه رهنیخ و قرقرا کهرما د ناقهرا هندهک دهسته کین ئیسلامخوازین هه فچه رخ ده، ههر چه نده فه کرنا فی ده رگه هی ژبو را کرن و رهشکرنا رینان و درووشمین چو ژشان دهسته کان نه هاتی یه ته رخانکرن. چاوابت کوم و دهسته کین ژینگوتی د گهل فره هی یا بهری نه لیککی وژیکنه گرتنا وان، خهله کین یهک زنجیرینه. هه می ل سهره کی دوور یان نیژیک دگه هنه ههف؛ نارمانجا سهره کی یا هه می یان کارئینانا شه ریه ته یه د هه می دهری و ده راقین زین و زیاری ده. ئیسلاما پیشتر د فی نفیسینی ده زی هاتی یه گوتن نهوه یا د مال وناقاهی بی ئیسلامی ده، دووری قاویشکیشان و دهنگ و دور وقه رقه شی چافگی پی دکت، ب چافه کی بهری خوه ددته هه می موسلمانان، تیکلی ب وی ئافیتنا ژ ده رفه ئینابی فه (الهجاء المستورد) نینه نهوا نه فرؤ ل بهر و بهر کوچکین مه و د ناف کورا فه کیشکانی ده پینه کا ئیسلامخوازان توتیکانی وب ناقی پارسنا ئیسلاما پاک و پاقرزا پیشی یان ناگری ددنی. زار و ده فین دزوونکرن و بزوونکرنی د سه قایه کی (جو) تنگزی و پنگزی ده

بۆ خواهش دکن. ژبو ره شکرنا ناف و درووشه کئی و خواهه شکرنا به کی
 دی.. بهر و بهر کوچکین مه ژی پشتی مهرشا قه دهغه کرنا بزاقا بهند
 و بهندانئی و ته په سه ری یئی هه تا راده یه کئی ژ سه ر هاتی به قه دان، نه لیکئی
 و لیک ب پرکی ژ هه می ره خ و پروویان ل سه ر دکه لن و دکه لژن.. رۆژ
 ب رۆژ بهر و به یاقا هه فرکی یئی ماستر لی دئیست و زه فی یا ره شکرنا
 و خواهه شکرئی، خواهه شتر و بهر دریا بیتر لی دئیست و هه ره ک ژ لاندرا
 خواهه شقی یئی خواهه پیقه تر ناهه ژینت. سیبه را بهر و بیر و ره و شه نیبری یا نه قه
 هه می دهن ده شیر کیشی یا خواهه دکت بۆ یا خراب هنده بهر فره ه ژی نینه
 دان و ستاننده کال سه ر خواهه ب ته نی ژی دهن قه بیته کرن. لهو بیف
 و ده لیقه یا پشت راستی و باوه ری یئی (الاطمنان والثقة) ژی رۆژ ب رۆژ
 پتر دئیته هلچین و هنجین. ژبه ر قئی چهندی تیره نائیته دیتن نهف نافیتنه
 زده ر قه ئینایی یا ژینگوتی یا بۆری، نه فا دکه لا کهر ب و نه فیان
 و هه فرکی یئی ده کراسی ره خنه ی دبه ر، خودانا ناقه رۆکه کا بهر هه مدار
 و راستانی بت. تشتی تیره دئیته دیتن و بهر چاف بۆ که سین پی ناگه، فیانا
 قئی و نه فیانا وی هه یه، زیده تر نه. ژبه ر هندی ته رازوویا نهف نافیتنه
 ب ناقی ره خنه ی سه ران پی هلدسه نگینت، نه گه ر ب وژدان بکه فته بهر
 چاف و دهقان، ته رازوویه کا دزه. ل گۆر خیر و بهر ژه وهند و داخووا
 رۆژی سه ران هلد کیشت و داد کیشت. ژ زبانی پیقه تر ناگه هینته
 ئیسلامی و ژ دژمنان ژی پیقه تر مفادار ناکت. فیجا باشتر و چیتر نه وه
 ب پووته پی نه کرن و پشتدانی مهیدان ل قئی نافیتنه هوسا کۆره فام
 و سه ر کۆره بیته ته نگکرنا چونکو به ری دارا وی ژ دلنه خواهه شی و نه فیان
 و ژیکفه کرنی پیقه تر نینه و پاشه رۆژا وی یه ره شه؛ نیریک نه دوور، با دی
 بت و باران دی شووت. تشتی ل سه ر قئی نافیتنی بیته گرتن ته نی نه قه یه:
 ۱- مه فیری زمان ره شی و نه کامی (الغیبة) و به لافکرنا گونه هکاری یئی

وجارنا گومپرايی (الضلال) و گاوری یی ژی دکت ل سهر فی و وی هه..
 ئاگرئ تیکفه دان و فنی دشارینت و ئاقلئ چووقسی و کوشتن
 و خوه گهله دیتنی پیروز دکت. ههردهم ب کۆپالی و سهپاندنا قهناعه تی
 ب زۆری دخورپ. کوئهفه هه می نه بهر و بهر هه می موسلمانه تی به کا
 فهوه ژارتی و پاقره.

۲- هند پشتا خوه ب تایئ کار و کریاری فه گری نادت هندی پشتا
 خوه ب تایئ گۆتئی فه گری ددت. ئانکو هند ناپیژت هندی دیبژت.
 ب فی چه ندئ زی بهری گهله ده لیقه یین پیشکه فنی یین ب مفا
 دمه زینخت. مه ل کۆمه کا نه لیککی و هه فرکی یین نه له وخت و بهر ب نه مان
 ئاسئ دکت، و ههر بهری مه ددته ئیسلامه کا کویشی و کۆسه!!

۳- ئهف ئافیتنه د ره قترین و به قترین ئاوا یئ خوه ده ته گهر ده ستین
 کوشتنئ زی دریزئ ئیسلامخوزان نه کت، رپکا کوشتن وان خوه ش
 دکت. خه نجه را ئیسلامدژمنان ل ئیسلامئ تیژتر دکت. ژبلی فی زی
 قه له می خودانین فی ئافیتنا د که لا که رب و نه فیان و هه فرکی یئ ده پی
 دایینه بهر خوه، گه ه گیسکه ژبلی خوه ددنه هه می رووکار و دهسته کین
 ئیسلامخوزین ل کار و بی ده سه لات، و گه ه خه نجه ره بهس ل فان رووکار
 و دهسته کان خوه شه. خوه دووری پرینزا رووکار و دهسته کین
 ئیسلامنه خوزین ده سه لانداری دگرت. نکلی قه له می وان مخابن بهس
 د گۆشتئ بی ههستی ده دجت. خودانین فی ئافیتنا رهق و بهق ژ خوه پیقه
 دانگی ل سهر چو ئیسلامخوزان ناگرن. ده رهقی وان مه ردینی یئ
 ب ده ره هیکرنا هوورترین و کوورترین زانین و پیزانینان دکن.
 ئیسلامنه خواز زی ل بهر رۆناهی یا فان زانین و پیزانینان بی خه مساری
 کافین دوتا ژبو خوه شکرنا فان نه لیککی یین د ناههرا وان ده دئافیزن.

بهروبهيافال بهريڪ رهشي بي فرهتر لي دکن، ژبو خه لکي، ژ هه مي
ئيسلامخو ازان بي باوهر بکن. نهفه زي ل گور دهستورا «نه تاجدينه و نه
موجدينه، نهعله ل بابي هردوو جوينا»!!

راستي يافايتنا ژ دهرفهئينايي يا ناخفتن ل سهر نهفهيه، فيجا ب نافي
پارستنا عهقيدا پاك و پاقر ا پيشي يان، يان ههر ناهه كي دي بيته پاته کرن،
گومان تيده نينه - بلاخوه ب ميرواني و دلساخي بي زي بينته دهر -
دووري ترس و برس و زكره شي بي شين نه بووييه. هند ژ بي نهفسي خوه
بي دکن و ل سهر دچهرن، وهند ژ بي كهسي و ژبو زيده كرنا كيما خوه
و كيما كرنا زيده بي يا غهيري خوه، و هند زي تهخسيري و كيما سي يا خوه
د دهرافي خزمه تا ئيسلامي ده بي پينه دکن. زماني نه داتراشي و تنگزي بي
نهف نافيته د رهقزين و بهقزين ناوايي خوه ده مه بي دناخيقت، ناشكه را
و نه ناشكه را بيما گوشه گيري و فهدهري يا خودانان د مهيدانا كاري ده زي
دفرت. نهف گوشه گيري و فهدهري به چهند ب نافي دانه پاشا كريتكرن
وبهقه مكرنا ئيسلاما راست و دوست بيته ناخفتن، نه شيت ژ هندي
دهر كهفت كو تيژكا رهنگه كي نهفيان و ترسيه، نه شيت بكته جهي
باوهر يي، كو نهو نهنجاما ههلوپسته كي ئيسلامي بي دوست و د جهي
خوه دهيه، چونكو كورتي و دريژي يا زي بي في ههلوپستي ب خوه زي
ب پيدان و رپنه دانا دهسه لاتا داردهستان فه يي گريدياييه. ههلوپسته كي
پهرژانكريه، فرهه ييا پهرژاني وي ب ناف ناقاري دهسه لاتاران فه
ناچت. نهها ژ نيره گومان دهست بي دكت و ددته ري. و ژبو فهره فاندا
في گوماني، نهو باوهر و بوچونا تهنگاف و كه ربگرتي، نهوا راكرن
وره شكرنا درووشمين دهسته كه كا ئيسلامخو ازا خودان ريك و رپنانه كا
جودا ژ يا خوه، گرنگتر و سوودبه خش تر دبينت ژشكاندنا چه پهرين

دیندژمنان، بهس نینه. ئەو هزرا خودانین قی باوهر و بوچۆنی پالی خو
 ددنی، ئەوا زیانا دیندژمنان بهس د خرابکرنا دنیایی ب تهنی ږه دینت ویا
 دهسته کین ئیسلامخوآزین خودان بزاف د مهیدانا کاری ده د خرابکرنا
 (دین و دنیا) ږه دینت، خهونه کا خراب و چهپه کا کۆره فام و نهزانه،
 چونکو - ئەگەر هوورک هزرین خو بهکن - د ئیسلامی ده چو ناڅږ د
 ناڅهرا خرابکرنا دنیایی و خرابکرنا دینی ده نین. داڅین تیک هلکیشایینه.
 بهلی دیاره «بی دیزکی چیکت دشیئت جنبلی ژی پیڅه بکت». تی ههیه
 ئەف گۆته وه کی پالته تی یه کی بۆ دهسته که کا دهستیشانگری بیته بهر
 چاڅین هنده کان، نه مازه ئەڅین ریک و رینان و بوچونا د سینورین
 موسلمان ته تی بی ده، ری بۆ هاتی یه دان ژی، ب تهراروویا کۆم و دهسته کان
 دسهنگین؛ ئەڅین کراسی پاک و پاڅوی و بی گونه هی بی ل گور جه و ناف
 و دهسته کان ژ بهر هنده کان دکن و دکنه بهر هنده کان. ب تیگه هشتنا فان،
 ئاڅیت ژی ریکه که ژ ریکین سهرراستکرن و راسته ریکرنا کاروانی رابوون
 و هشیار بوونا موسلمانان ژ خهوا دین سستی و دووره دینی بی. ل ئیره
 و د پروبی ریک و رینانه کا هۆساده، د جهی خوه دهیه بیته زانین کو
 رهخنه ب خوه نه جهی ئیترازی (اعتراض) یه. چو ئیتراز و بهرهنگاری
 ل سهر دورستی یا رهخنه گرتنی نینه و دڅیت نهبت. رهخنه - نه ئاڅیتن -
 د هه می کاودانان ده دورسته لی بهلی ب زمان و قه له می لینان و ئاڅا کرنی
 نه بی هه پافتن و شکاندنی، و دووری زکړه شی و خوه گه له دین و خوه
 بی گونه دانانی.

هنگاڅتن و له که دار کرنا پیگاڅین بزافا ئیسلامخوآزی بی، ل بهر ریک
 وړو نا هی یا کارو کریانین پیشی بیین پاک و پاڅین موسلمان و دووری
 گریدانا ئەنجامان ب ئەگه رین راست و ره و افه، ژ بهری کی څه بت، نابت

ههروه کی ل کار و بهلاف — نه گهر راست نارمانج «شهوه ژارتن
 وسهره گوهی» بت یان «پارستنا کوما موسلمانان» بت، ههروه کی گهله جا
 دئیتته گۆتن - ل بینا دل پی هونون کرن و تان تی قوتان و دهست لی هلکرنی
 بیته هلدان. شادهیی دان ل سهر گومپرایی وهلگه پریان و دهر کهفتنا فی بهند
 و بهره کی و بهره دایی کرنا واهه و واهه ژ کوما موسلمانان، ژ بهری هندهك
 کهس و کومین موسلمانین ده قبه ردایی و کیم بزاف فه، له زاندنه که نه ژ بو
 خودی دئیتته کرن، بهلکوو شاراندنا ناگری دژمنایی بی به دهرهقی خودان
 بزافان؛ ژ بو ناسی کرن و نالوز کرنا وان د مهیدانا هه فر کی بی ده، پیخه مه تی
 داشکاندن و داقکیشکرنا ته فنی وان. نه فین خوه ژ بهند و بهندانن دشون
 و فه دشون زی ژ فی نارمانجی د خلاس نینن.. نهو زی بنقه بنقه و بی بی
 د خوه بیننه دهر ل بهند و بهره که کا ب ناف و نیشانا نه پیکهاتی
 وسهر بهردایی سوار دبن پیشبهری یه کا پیکهاتی و سهر گریدایی!! نه فه
 زی سه داسه د پینگا فا دووماهی بی ده ژ بلی لاواز کرن و شه لاکرنا ریزا
 ئیسلامخوازی بی ههر پشت قاهیم کرن و مهرتاله بو دین سستین
 شه ریعه تنه خواز. هوسا پر دوور دئیتته دین کو ئیسلاما پاک و پاقر
 پیشی یان - کو کهس خوه زی بی بار ناکت - فه گه پرت و ئا فا بیت. رابوون
 و هشیار بوونا قاری ب فی خوه خاشمیشکرنا (خوه خشیمکرنا) سهر و بن
 ئاشکه را، دورسته ری نابت. راسته د وار و وار گه هی موسلمانه تی بی ده
 دورستی و نه دورستی یا کار و کریاران ب ریکنخستنا بهند و بهره کانن فه
 گریدایی نینه، لی دهر کهفتن ژ ریزا کوما موسلمانان زی ب هندهك
 نه لیکی یان فه نائیتته گریدان کو دهنگفه دانا خوه ل دهف پیشی بین پاک
 و پاقر زی ههیه. نهف قرقرال سهر نه قلا فی ئاوازی مه چرور دکت
 ژخوه دانه پاش و خوه ناسی کرنی پیقه تر تیره زل ناکت.
 کهسین پیشبهری رهشکرن وله که دار کرنا فی دهسته کا ئیسلامخواز

وواھه «فہوہ ژارتن وسہرہ گوھی» یی یان «پارستنا کۆما موسلمانان» یان
 «پراستہ پیکرنا رابوون و ہشیار بوونا قاری» ددنه بہر پروییٰ خوہ، مخابن
 دمہیدانا جھینانی دہ سہرہ گوھی یی ل پارستنا تان و پہر ژانین چو ژ فان
 ناکن. فہوہ ژارتن و پارستن و پراستہ پیکرنا دئیتہ فہلؤقراندن، جہای
 پینیشادان و ئافاکرن بت، کہلہم و بزمارہ... تشتی تی دہینایی و پیٹفہ
 ہلاویستی لہ عنہتہ، نہ کامی بہ، زمان پہشی.. ئەفہ ژ ی بی دودلی سہرتیرا
 پہشکرن و قرقرن و ہہرافتنی بہ. بہرانبہری فان بۆچۆن و بہرپیچۆنن
 دووری شوپا (اثر) کریاری تیللا «خوہ بہراہیکیشکرنی» دمہیدانا
 ئیسلاخوازی یی دہ دژہنن، مروّف خوہ نہ چار دینت ل ساخلہمی یا ئیہت
 و دلپیشی یا (اخلاص) وان ژ ی ب گۆمان بکہفت. چونکو گۆتین د
 پاستا «فہوہ ژارتن و سہرہ گوھی» یی یان «پارستنا کۆما موسلمانان» یان
 «پراستہ پیکرنا رابوون و ہشیار بوونا قاری» دہ دئینہ کرن، ل سہر بنۆکہ
 و بنستین فہوہ ژارتن و سہرہ گوھی و یہ کگرتنی نائینہ ئافاکرن. زیدہیی
 فی ژ ی بہرپسپاری یا ئاخفتن و گۆتنی (مسئولية الکلمة) د ناف فان بۆچۆن
 و بہرپیچۆنن ہدہ ہند سست و پست و فیکنہ کہفتی بہ، مروّف ل
 ہہینا وی ب گۆمان دکہفت. دوور نینہ ل نەردہ کی مزگینی یا فہہرپفتن
 و بہر گۆر بوونا جاہلیہتی و پروتبوونا دہزگہہین وی ل سہر بنیاتا
 زیدہ بزاف و چہلہنگی یا پیلا ہشیاری یا موسلمانان یا ئەفرۆ بیتہ دان.
 ول نەردہ کی دی ہمان ہشیاری ب «دوور کہفتن ژ ئیسلامی» بیتہ
 لہ کہ دار کرن.. لہ کہ ژ ی شہرت نینہ جھنہ ئینانا شہر پیعہتی ب تہنی بگرت،
 تی ہہیہ پیک و پینان و بیروباوہر و پہوشت ژ ی بکہفتنہ بہر. د گہل فی
 چہندی ژ ی دوور نینہ سہر پاستی و دورستی یا دروشمی «ئیسلام چارہ
 ودہرمانہ» ل سہر فی موسلمانہ تی یا کہم و ب ناف موسلمانہ تی - ل گور

ورپه خنډه کا ژ رهنگی ئەفا ئاخفتن ل سهر، ئەفا دواړی رهشکرن
 وخیچکاندن و گیسکدانې ده هه فجارى ل ئاخى ددت، بهس گوپین
 دیندژمن و ئیسلامنه خوازان پې گهرم دبن و چو سهې نادته ئیسلامی
 ب خوه. چو بی تفاقى زى پې نابنه تفاق و رپنز. ئەگهر خودانین فې ئافیتنى
 خوه پاریزه رین پاوانی تفاق و یه کگرتنى دبینن، رهحه ل گورا تفاق
 و یه کگرتنى و سهړى بی تفاقى پې ههر بمنت خوهش!! مەرگی سه د گورتان
 گوری کریاره کى...

ئەفرۆ ئەم هند ههوجهی بیروباوه رین پرووت و رهوال نینن هندی ئەم
 ههوجهی کاروکریار و بزافا خزمه تکار و ب مفاد راست خه لکی ده..
 ئەفرۆ دهره هیکرنا پیروزی یا سنج و رهوشتین ئیسلامی هند گرنگ نینه
 هندی ب روح ئیخستنا وان د جیهانه کا بی روح ده گرنگ... ههتا قه بهتی
 و دخوه ده ئافایى یا ژ دهره و مه ب دینى خوه یى کرمانج (متواضع)
 و سه رنهرم قه نووساندى، نه ئیته ره نین و رامالین، ئەم نه شین ری یا دینى
 خوه ب دلی کهسى بیخن و ئەم نه شین کراسی ل به ژنا ئەفرۆ بکنه بهر...
 ئەم نه شین ب دورستی لى بزفرنه قه. ئیسلام نه چلخانه یه هه چیی پشت دا
 ئەفرۆ و دهست ژ بزافا خورتا ئەفرۆ شووشت و قه شووشت و پشت دا
 پوناهى یا ژ دهرقه، دى سهړى خوه کته تیقه.. ئەفه کاکلکا بانگ
 و گازی یه کا ئیسلامخوازا ژ دله. خودى زى رازی یى بلیمهت
 و فه یله سووف (مالک بن نبی) شهف و رپوژین عمه ره کى بو تیک هلکرن.
 نهړى کاروکریار و بزافا داخواز کرى یا ل دوو، تو بیژى ئەف شه ره نیخ و
 قرقره بت!!؟

ئاگرى خوهلى ژى دەمىنت

گۆتن بىي نەئىت، مللەتئى مە ئەفرۆ ژ ھەمى دەمان خورتىز و دژوارتر دىلى داڧا خوهرا كيشان و چووققە كيشكانا بەند و بەرەكانىيە، زەند وباسكىن دژمنايىيى ژدەرڧە و ژ ناڧدە لى ھلكرى و ھلدايىنە. دبن سھا دوو و دوو كىلا ڧىي زەند وباسك ھلكرنى دە كورپىن مللەتئى مە ھۆڧە دشەڧن و ھۆڧە دتەڧن . شوونا بىنە ماڧوئ و سەميانين ئاڧا وەلاتئى خوه، بەرئىڧھىي كەندالى خزمەتكارىيا ڧى ووى ھە دبن، جارنا دبنە دارئ دەستئ دژمىن خوه ژى.

مللەتئى مە دبن بارە كى ھۆسادە ژ ھەر وەختە كئ پىز ھەوجەيى تڧاق وھارىكارىيىيە؛ ژ ھەر وەختە كئ پىز ھەوجەيى بئى بەلايى و تەنايىيىيە. چىتر ئەو ھەرەك ژ مە د راستا خوه دە خوه ژ وى تىتى دوور بىخت يىي مە د گۆلا گەنىيا بەلان دە بگەڧىزت و مە بەرەبا و پىشت شكەستى بكت. نە د خىرا مە دەيە ئەفرۆ ئەم ب دەستپىن خوه رپكىي بۆ ھەر گورگە كئ خوهش بكن كو خوه د پىستئ مەھ كا ژار و خىرخواز دە نىشا مە بدت. نە د خىرا مە دەيە ھەر بئى دىن و دىندژمنەك د ڧى دەليڧھىيا نازك دە، د تەڧن و لىچا بئى باوھرىيا خوه دە و دبن ئالا پىشكە كا ب ناڧكرىيا بئى دىنى و دىندژمنىيى دە، ب قەلەمئى كەربئى تۆڧئ بئى تڧاقى و ژىك رەڧىنى ل وارى مە بچىنت، ئاگرئ دو بەندىيى د ناڧبەرا كورپىن مللەتئى مە دە ھلبكت، وڧەڧرژتە سەر ھەڧبەندىيىن يە كگرتئى دا ڧرڧوت بكت. د سەر ھندىرە كو ئەم ب باوھرن سنگگرتن و دژمنايىيا موسلمانەتئىيى؛ موكومترىن ھەڧبەندىيا يە كگرتئى و يە كىوونئى، ژ زىانئى پىڧھەتر ناكە دەست

دیندژمنان ده چونکو موسلمانہ تی ل مہزنا تی و موکومی یا چیا یانہ و گہلہ
 گہلہ ماسرہ زی. چیا چوجا ب قازمہ و ماہوئی فی و ویہہ پووج نابت
 و نائیئہ ہہ پرافتن. لی د گہل ہندی زی خوہ کہر کرن ل سہر ہلیخستنا
 ناگری دوبہندی و براکوژی و دژمنایی بی ہہ فالینی یہ.. فہ مراندنا ناگرہ کی
 ہوسا، و خوہ دانہ پاش ژ خوہ شمیری و زر تہ کی یا مہیدانا ہلیخستن
 و ہلکرنای، باری ملی ہہر موسلمانہ کی کوردہ. چونکو ہہر ناگرہ کی
 ہہبت چ دین دژمن ہلبکن چ زی موسلمانین ب ناف موسلمان یان زی
 نہوین د ناقبہرا دین دژمنی بی و ب ناف موسلمانی بی دہ وارگوہیزکان
 ددہ خوہ، و ل گور خیبر و بہرژہ و ہندی یا خوہ یا تیبہ تی، ل گور دہلیشہ
 و کہیسخوہ شی بی، جارنا ئەفہنہ و جارنا ئەفہ.. ئەنجاما وی ژ خوہ لی بی
 پیقہ تر نینہ و ژ خوہ لی بی پیقہ تر نابت فیجا چ سار چ زی گہرم. کیم
 وزیدہ بی یا خوہ لی بی زی تہنی ل سہر بہر وہیافا ئەردفہ گرتنا ناگری
 دمینت. جارہ کا دی و ب پامانہ کا رۆنژ و کورت و گفاشتی تر دبیزمہ فہ:
 کہسی د خہلہ کا زیندانا زک و بن زکی خوہ دہ دزقرت؛ کہسی گافرانان
 و بازا وی بہس د خہلہ کا ریک و پینانا وی یا تیبہ تی دہ؛ کہسی د فان
 خہلہ ک و خانہ یان دہ و د بن ناقی سہر بہستی و خیرو خوہ شی و نازادی یا
 گشتی، خوہ دکیشتہ مہیدانا خزمہت و ریبہری بی، نہ بہر ناقلہ سہر شہقین
 نارمانجا فی خوہ کیشانا وی ژکولہ واری و عہدینی بی دوورتر بچن چ بو
 وی و چ بو ویقہ تران. رہشکرن و کریتکرن ہزر و بوچونین فی و ویہہ
 ژبو تاپوکرن و پاوانکرنای بیروباوہران، ژبو پەرژانکرنای وان ب زرہ توپزی،
 خوہشکرن و غہواندنا ناگری چافتر ساندن و کوشتنی یہ؛ ہہ پرافتن

وهورگوماندا ئافاهی بی تهنایی بی یه، نه گهر ئەم تئ بگههن. خواهشکرن
 و خهپاره کر نه ژبو کاته دانا ستهم و زورداری بی، پیروز کرنا میز کوژی
 و خوون پیزی و چاقتاری کرنی یه. بهس ب دهف، دووری ئاف و هه وایی
 کار و کریاری؛ دووری رهوشه نیری و تیگه هشتنه کال پیک و پایه یا
 گۆتی، نافی دیو کراتیهت و تهنایی بی ژبو سهر فزاز کرنا ئازادی و براتی
 ووه کههشی بی بیته ئینان، نافیینانا وان دی نافیینانه کاپیتی و بی کاکلک
 بت، مه گهر بهس سهرین ساده و ساکار و خلوله پی بیینه خاپاندن. ئەف
 نافیینانه نه گهر ئەفرۆ ب زهبر و زهفهرا و هیزا شیر یان یا دهسته لکرنی
 د سهر مه ره بیته ده ربا زکرن زی، پاشه پرۆژ دی باری رهشکرن
 و خهچکاندن و کریت کرنا وی ب خوون و پرۆندکان ب ستویی خواهه
 گرت. هلدانا درووشمین بهس ئاف و بی هناف، خهملاندن و تفتشاندن و
 فه جوونا رپژه و بیژه یین بهس رپیز و خپیز (خهمل) چه کی بیخیر
 و لاوازۆ کانه. که سین هیز و زهفهرا وان مهژی؛ که سین ژ وژدانی تیر و
 تهژی، د که ندالی بیخیری و لاوازی بی ده ناچنه خواری، و پی قاییل زی
 نابن. دخوازم گاقرانان و بازا مه گاقرانان و بازا مهژی بت ههر، دخوازم
 وژدانا مه ژنه فرۆ پیده یه تیر و تهژی بت. دا بهری مه بکهفته پاشه پرۆژه کا
 گه شتر و خواهه شتر...

دانگ و دههمهان

(۱) ئەو بەر و بىر و هزرنا ئەفرۇ بندهستى و پاشكەفتنا كوردان ب ئىسلامى
و موسلمانەتەيى قە دادله قىنت، ههجهته كا فه كهفتى و وهخت ب سەرفه چۆيى و كهفته.
ئىسلامى كەس دەستگرتدايى نە كرى يە و چوجا نە بوويى يە ئاستەنگ د رىكا
رزگار بخوازي و پيشكهفتنى ده هەتا بندهستى و پاشكەفتنا كوردان يان يا غەيرى وان بىته
بارى پشستا موسلمانەتەيى وان. راستە كورد دژمنان دسنگى هەر داخوازە كا
رزگار بخوازي يى ده ژبو سەردە برون و خراب تىگه هاندنا كوردان و غەيرى كوردان،
خەمسارى د فه كرنا بەرۆكى قەلفاندن و ناراندنا هەستا موسلمانەتەيى ده نە كرى يە. ئى
سەركيشين بزاڤا كوردىنى يى ب خوه زى ژ بەرى و پاشى يى ده ژهندي ب ناگهەن كو
كورد دژمنان هند بەر ل ئىسلامى نينه، شايى (هەزى) مافى نوئنه راتى يا وى بن و ب نافى
وى باخفن. سەردە ينانا ئىسلامى و موسلمانەتەيى ب خوه زى ژ كهفن ده پشكه كه
ژتهفتنى دژمنكارى يا وان!!

(۲) بېرىنه: صالح قەفتان: مېژووى نەتەوھى كورد، چاپخانەى (سلمان الاعظمى)، بەغدا
۱۹۶۸/ب ۱۷۳.

(۳) بېرىنه: د. حسين خەلىقى: كۆمەلناسى كورده وارى، بەرگى دووھم، بەغدا، چاپخانەى
(الحوادث)، ۱۹۹۲/ب ۲۰۷.

(۴) دەستىشان كرنا فان روودان و بوويه رين كتكتە دە چو دا بيشين وەسا نەهاتينه كرن كو
سۆربوونا چيان و دەشت و نهالان ژ خوونا جهنگاوه رين كورد. - وەكى هندەك كۆرە يين
ملله تپەرىسى يى پى خوهش - ل سەر بىته گرتن، يان بىنا كافلكرنا هەمى گوند و بازار
وبازارۆكين كوردستانى (يىن وى سەردەمى) تەفى ئىخسىر كرنا ژن و كچين كوردان
وتالانكرنا سەر و سامانى وان سەربارى كوشتنا ژن و پير و زارۆكين كوردان (؟) ب
دەستى لەشكەرى موسلمانان، ژى بىت. ئەفین تۆزى ژ تەقن و هەرى يە كا هۇسا دبن،
نوزا پشستا خوه ب چ سەره كانى يى قە گرى ددن!!

(۵) دىرۆكا نوونفيسى يا كوردان، ئەوا ب دەستين هندەك دىرۆكنفيسين كوردين نەپسپۆر
هاتى يە نفيسين، گەلەجا ل بىنا چەسپاندنا بوونا ملله تى كورد و كوردين بندهست
وستەملىكرى دجيهانه كا سالووس و دلرەق دە، ل بەر بايى ((سۆز)) و ((تاگىرى)) يى،

ژسینورین ده ستیاکی یا زانستی (الأمانة العلمیة) دهر کهفتی یه، خوه ل هندئ زی نه گرتی یه ههمی تشتی ب گهزا ناقلی بیفت. ب زمانه کی تام شاعری و زفر هاتی یه سهر کاغز کون. نانکوو بووی یه بهر سفدانه کا کراسگری ب ((سوز)) و ((دلپشهیی)) و ((تاگری)) یی بو وان کارین دورنده یین ههتا نوکه زی گهف و هه پره شهیان ل بوونا ملله تی کورد و وه لاتی کوردان دکن. نمونه زی د فی واری ده پرن، لی ئەف نفیسینه نه ده لیقا نینانا نمونه یانه. ئەفه بابته کی گرنکه ههوجهیی نفیسینه کا دوور و دریز و خوه سهره.

(٦) هندهك نفیسین ب مارکسیزمی سیردایی و تامدایی، ل بهر دگه پرن دژمنایی یا رۆژنایا بهرانبه ری ئیسلامی و هه بهر پیچونه کا ئیسلامی چ ل ئیره چ ل وئراهه، بیخه د قالی گری یه کا (عقده) رۆژنایایی ده پروباری ههمی رۆژه لاتی. ئیسلامی زی وهك که له پوره کی رۆژه لاتی لی ددنه بن فی گری یی. نه فیانا ئیسلامی دکنه پشکهك ژ نه فیانا ههمی رۆژه لاتی، دا دژمنایی یا رۆژنایا بو ئیسلامی قالبه کی نه ئایینی بگرت، و دا ترسا رۆژنایا ژ به لاقبوونا ئیسلامی و ژ هشیار بوونا موسلمانان، نهو ترسا ئەفرۆ رهنگی خوه دایی یه برپارین گهله سه رین رۆژنایایی بکنه خهون ل بهر مه. ب راستی سهر گرتنا بهر گه پیا نه کا وه کی فی، گهله دوور دئیته دیتن، چونکو مورا «خوه فه دزین ژ راستی یی» بیفه دیار دیاره!!

ههژمارا سپارتنی ۲۲۷ / ۱۹۹۸

ئەف نەھاتىيە

ئەف نەھاتىيە بۇ وان كەسان نەھاتىيە
نەھاتىيە يېن زىسەرى رىقە ب دلرەشى
وئىيەتەيسى چاقىن خوە ل سەر رېزان دگېرن؛
بۇ وان كەسان نەھاتىيە نەھاتىيە يېن ب چاقى
كەرب و كىن ونەھاتىيە دادكەفنه نەھاتىيە بىر و باوەر
وھزران وھەفرانى خوە ب دارى ستور ل ھەمى
ئاشان دھېرن؛ بۇ وان كەسان نەھاتىيە نەھاتىيە
يېن بەس د ئاف و دەھراقى ئاخفتا نەھاتىيە و مەھاقا
كۆلانى دە مەھەقان. ئەھە ھەمى زى نەھاتىيە
ب مراد نەھاتىيە. بھونن زى دى دەستقالا زى
دەر كەھن..

ھەژمارا سپارتى ۲۲۷ / ۱۹۹۸

چاپخانە يا زانست - دھوك